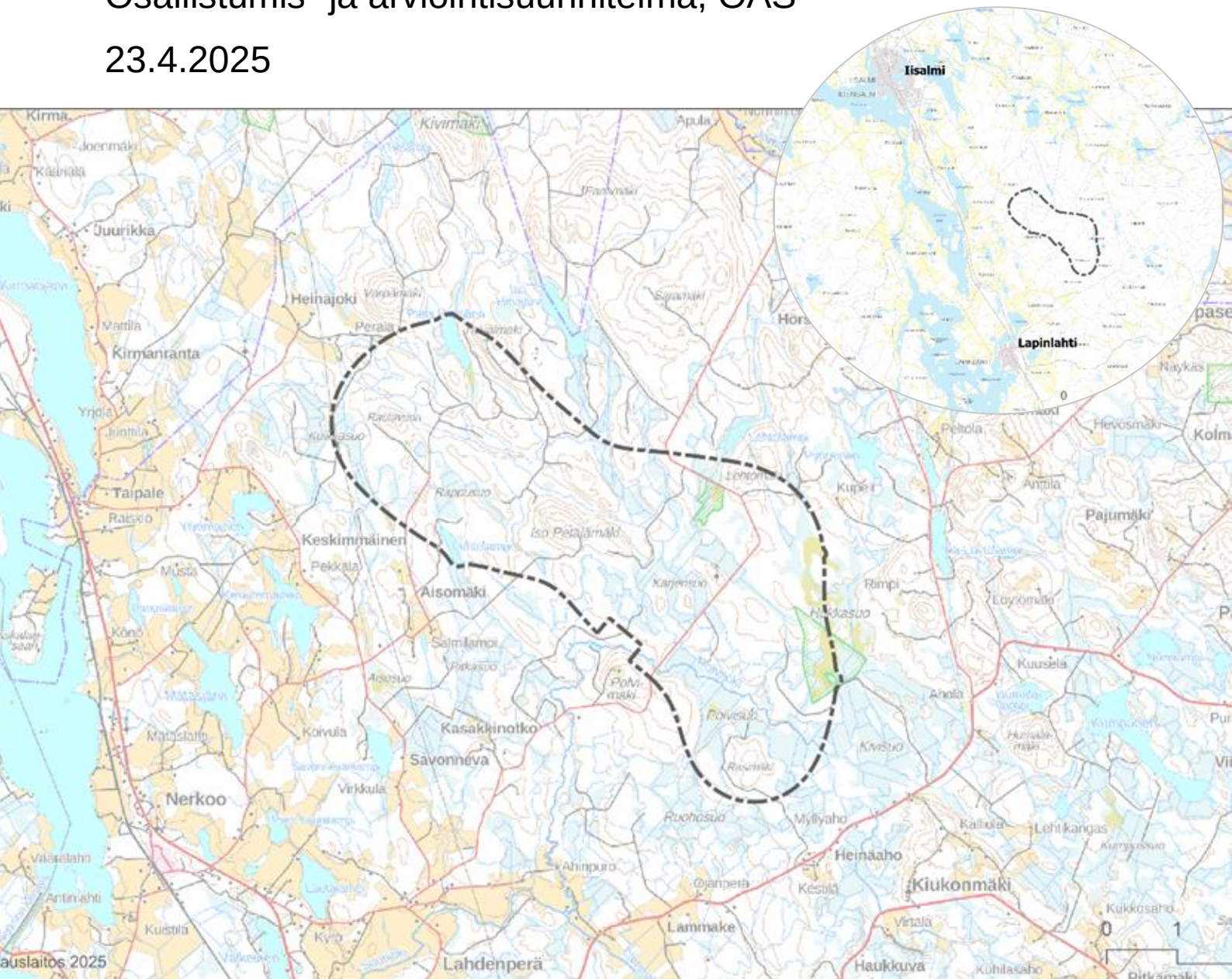

Lapinlahden kunta

Iso-Petäjämäki

TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, OAS
23.4.2025

Iso-Petäjämäki

1 SISÄLLYSLUETTELO

1	SISÄLLYSLUETTELO	1
2	OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITTELMA, OAS.....	2
3	TUULIVOIMAHANKE	2
4	SUUNNITTELUALUE JA SIJANTI.....	2
5	SUUNNITTELUTEHTÄVÄ JA TAVOITEET.....	5
6	LÄHTÖTIEDOT.....	5
6.1	Suunnittelualan nykytila	5
6.2	Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet, VAT	13
6.3	Maakuntakaava	13
6.3.1	Voimassa olevat maakuntakaavat.....	14
6.3.2	Hyväksytyt maakuntakaavat (Päivitetty 23.4.2025).....	18
6.3.3	Vireillä olevat maakuntakaavat (Päivitetty 23.4.2025).....	23
6.4	Yleiskaava.....	24
6.5	Asemakaava	27
6.6	Strategiat ja suunnitelmat (Päivitetty 23.4.2025).....	28
6.7	Muut tuulivoimahankkeet (Päivitetty 23.4.2025)	29
6.8	Päätökset ja luvat	31
6.9	Rakennusjärjestys	32
6.10	Ympäristönsuojelu	32
6.11	Maanomistus.....	32
7	SELVITYKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	32
7.1	Selvitykset.....	32
7.2	Kyselyt	34
7.2.1	Asukaskysely (Lisätty 23.4.2025)	34
7.2.2	Kunnan järjestämä kysely talouden tasapainottamisesta (Lisätty 23.4.2025)	34
7.2.3	Kunnan järjestämä puhelinkysely koskien suhtautumista tuulivoimaan (Lisätty 23.4.2025)	35
7.3	YVA-menettely	35
7.4	Kaavan vaikutusten arviointi	36
8	OSALLISET	38
9	VUOROVAIKUTUS JA AIKATAULU	40
9.1	Vireilletulo.....	42
9.1.1	Palaute koskien osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa	43
9.2	Luonnosvaihe	45

9.3	Ehdotusvaihe.....	46
9.3.1	Kohdennettu kuuleminen tammi-helmikuu 2025 (Lisätty 23.4.2025)	46
9.4	Toinen ehdotusvaihe	47
9.5	Hyväksyminen	47
9.6	Osallistuminen- ja vuorovaikutusmenetelmät	47
10	YHTEYSTIEDOT (Päivitetty 23.4.2024).....	49

2 OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITTELMA, OAS

Kaavoitusprosessin vireille tullessa kunta asettaa nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman, OAS, jossa esitetään osayleiskaavan laatimisen tavoitteita ja lähtökohtia, sen eri vaiheet ja eteneminen, miten kaavoitukseen voi osallistua sekä miten kaavan vaikutuksia arvioidaan kaavahankkeen aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa kaavaproessin aikana aina ehdotusvaiheen nähtävilläoloon asti.

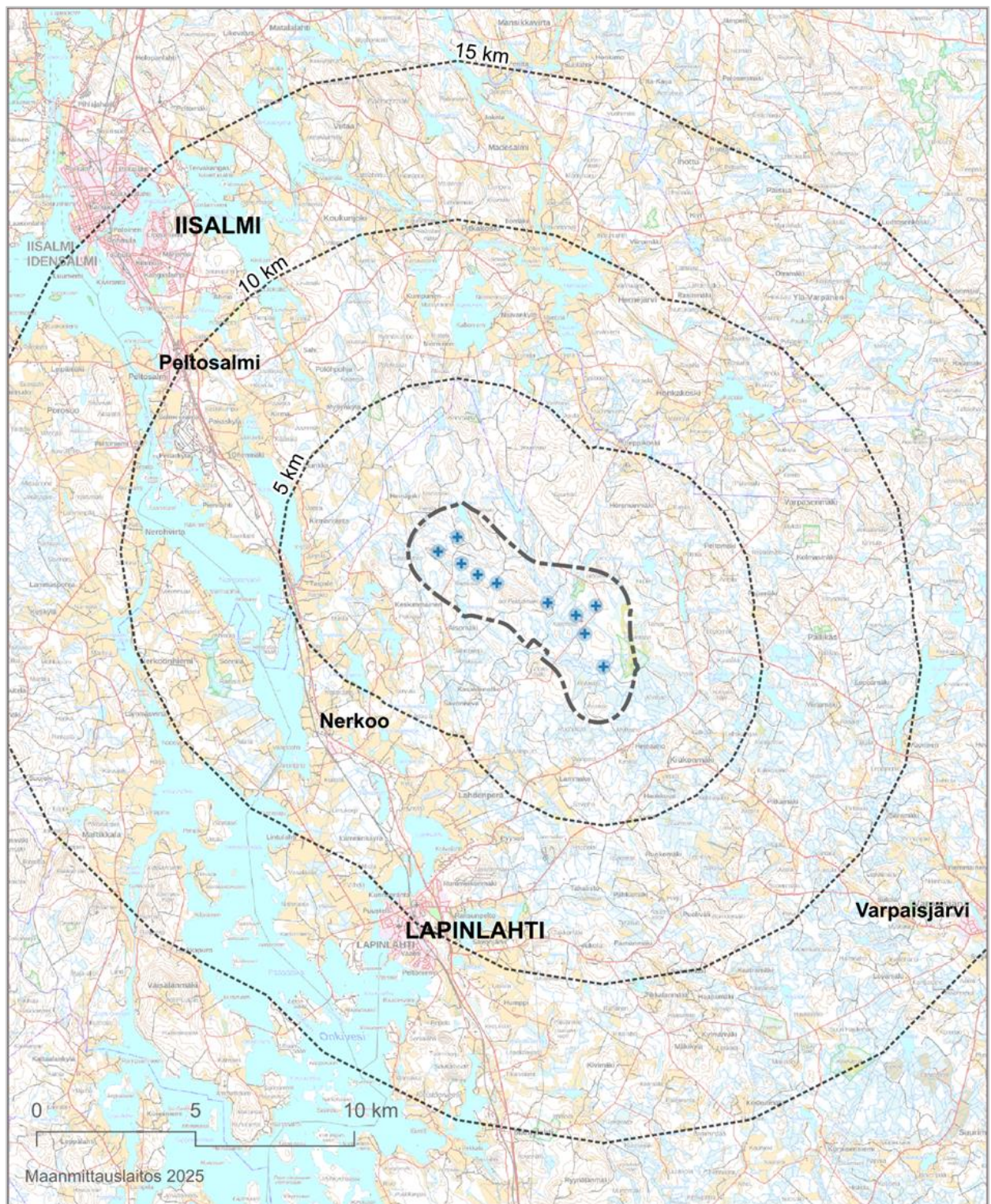
3 TUULIVOIMAHANKE

Tuulivoimaosayleiskaavan (MRL § 77a) laatiminen on aloitettu ABO Energy Oy:n (aiemmin ABO Wind Oy) aloitteesta ja se toteutetaan yhteistyössä Lapinlahden kunnan kanssa. Osayleiskaavan kaavoitusaloite on hyväksytty kunnanhallituksessa 12.09.2022 § 161. Tuulivoimahanke tukee niin Lapinlahden kunnan kuin Pohjois-Savon maakunnan tavoitteita edistää hiilineutraalin energiatuotannon tuottamista alueella.

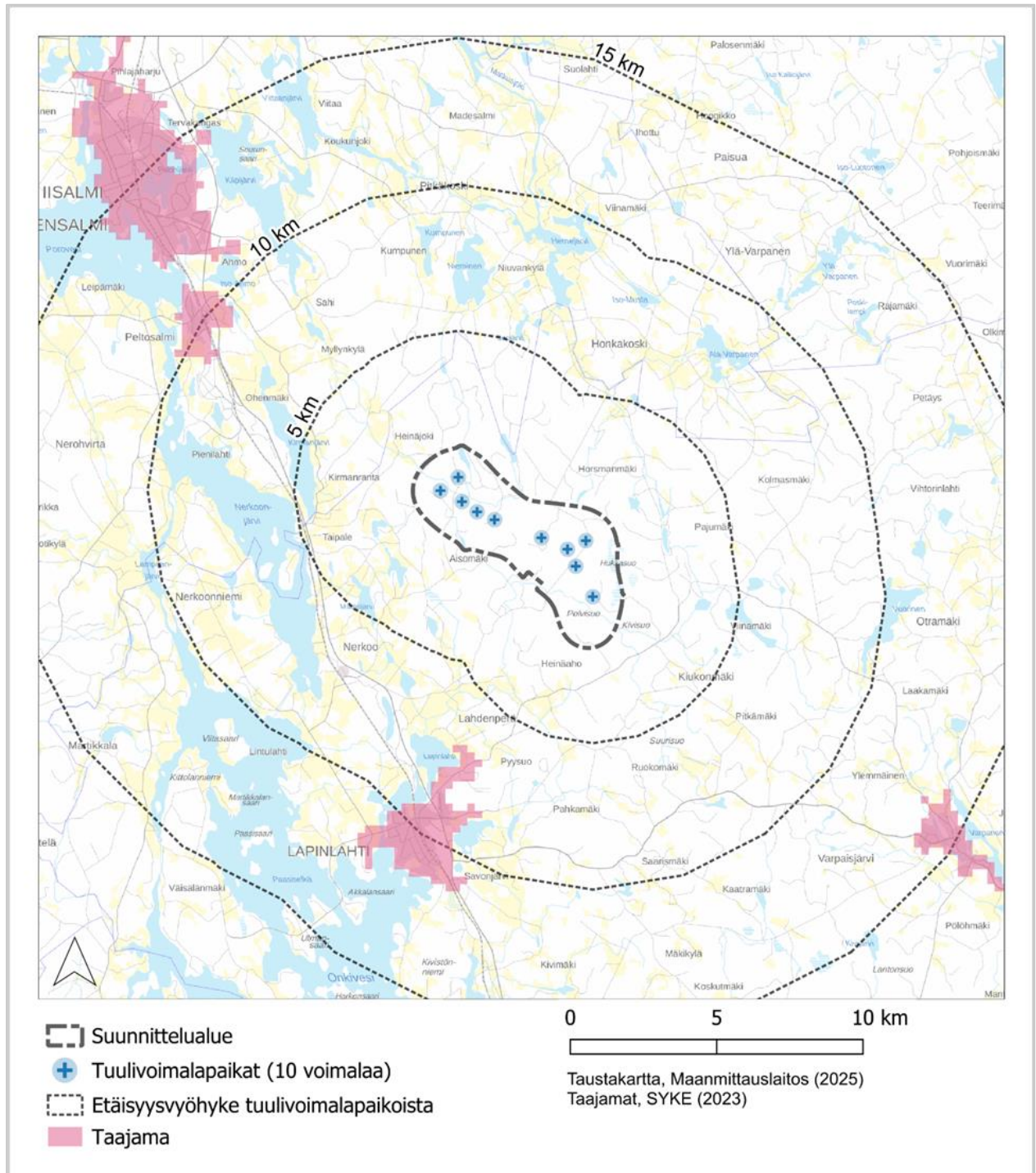
Tuulivoimahankkeen kaavoitus ja YVA-menettely toteutetaan erillisinä, mutta samanaikaisina prosesseina, konsulttitoimeksiantoina. Pääkonsulttina toimii ja osayleiskaavan laatii A-Insinöörit Suunnittelu Oy (aiemmin A-Insinöörit Civil Oy), YVA-menettelystä vastaa Ecobio Oy ja näiden vaikutusten arvioinnin edellyttämiä selvityksiä laaditaan alikonsulttien Etha Wind Oy:n, Faunatica Oy:n ja Heilu Oy:n toimesta.

4 SUUNNITTELUALUE JA SIJANTI

Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Savossa, Lapinlahden kunnassa, noin 8 kilometriä kuntakeskuksesta koilliseen. Alue sijaitsee Lapinlahden kunnan ja Iisalmen kaupungin kuntarajan läheisyydessä, Iisalmentien itäpuolella. Metsäinen ja soinen suunnittelualue sijaitsee pääasiassa erillään muusta yhdyskuntarakenteesta. Alue on harvaan rakennettu ja se on korkeusolosuhteiltaan vaihtelevaa ja mäkistä. Lisäksi suunnittelualueella on useita vesistöjä, järivistä pienvesistöihin ja soihin. Alueen likimääräinen sijainti on esitetty lähestymiskuvana ja maastokarttapohjalla osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS:n) kansilehdellä.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti ja tuulivoimalapaikat suhteessa taajamiin, kuntarajaan ja tärkeimpiin teihin. Etäisyysvyöhykkeet perustuvat voimalapaikkoihin. (Maanmittauslaitos 2025). (Rajaus päivitetty 23.4.2025)

Kuva 2. Suunnittelualue ja tuulivoimalapaikat suhteessa taajamiin. Etäisyysvyöhykkeet perustuvat voimalapaikkoihin. (Tietoaaineisto: Maanmittauslaitos 2025 ja SYKE 2023) (Rajaus päivitetty 23.4.2025)

5 SUUNNITTELUTEHTÄVÄ JA TAVOITEET

Tehtävänä on laatia osayleiskaava tuulivoimahanketta varten (MRL § 77a) noin 2296,37 hehtaarin suuruiselle suunnittelualueelle Lapinlahden kuntaan. Tavoitteena on arvioida hankkeen vaikutukset laaja-alaisesti YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa. Tämän lisäksi huomioidaan erikseen hankkeen edellyttämät sähkönsiirtoalueet, jotka esitetään ja joiden vaikutukset on arvioitu tarkemmin osana YVA-menettelyä.

Aloitusvaiheessa tutkittiin enintään 17 voimalan sijoittamista alueelle. Kaavaluonnoksessa tutkittiin alustavasti 13 tuulivoimalan, joiden kokonaiskorkeus oli 300 metriä, sijoittamista alueelle. Eri valmisteluvaiheiden jälkeen osayleiskaavalla tutkitaan vuonna 2025 10 voimalan, kokonaiskorkeudeltaan enintään 270 metriä, sijoittamista alueelle. ([Päivitetty 23.4.2025](#))

6 LÄHTÖTIEDOT

6.1 Suunnittelualueen nykytila

Suunnittelualueella ei sijaitse asuinrakentamista ja sen lähiympäristö on harvaan rakennettu. Se on luokiteltu harvaan asutuksi maaseuduksi (SYKE, Harva ja tiheä taajama-alue mukaan). Alue sijaitsee Iisalmen ja Lapinlahden taajama-alueiden välillä, ja etäisyys suunnittelualueelta Lapinlahden taajamaan on lähimmiltään noin 5 kilometriä ja Iisalmen taajamaan noin 10 km. Suunnittelualueen pohjoispuolella sijaitseva Iisalmi on lähin maakunta-kaavassa osoitettu yhdyskuntarakenteellinen kaupunkialue kehysalueineen.

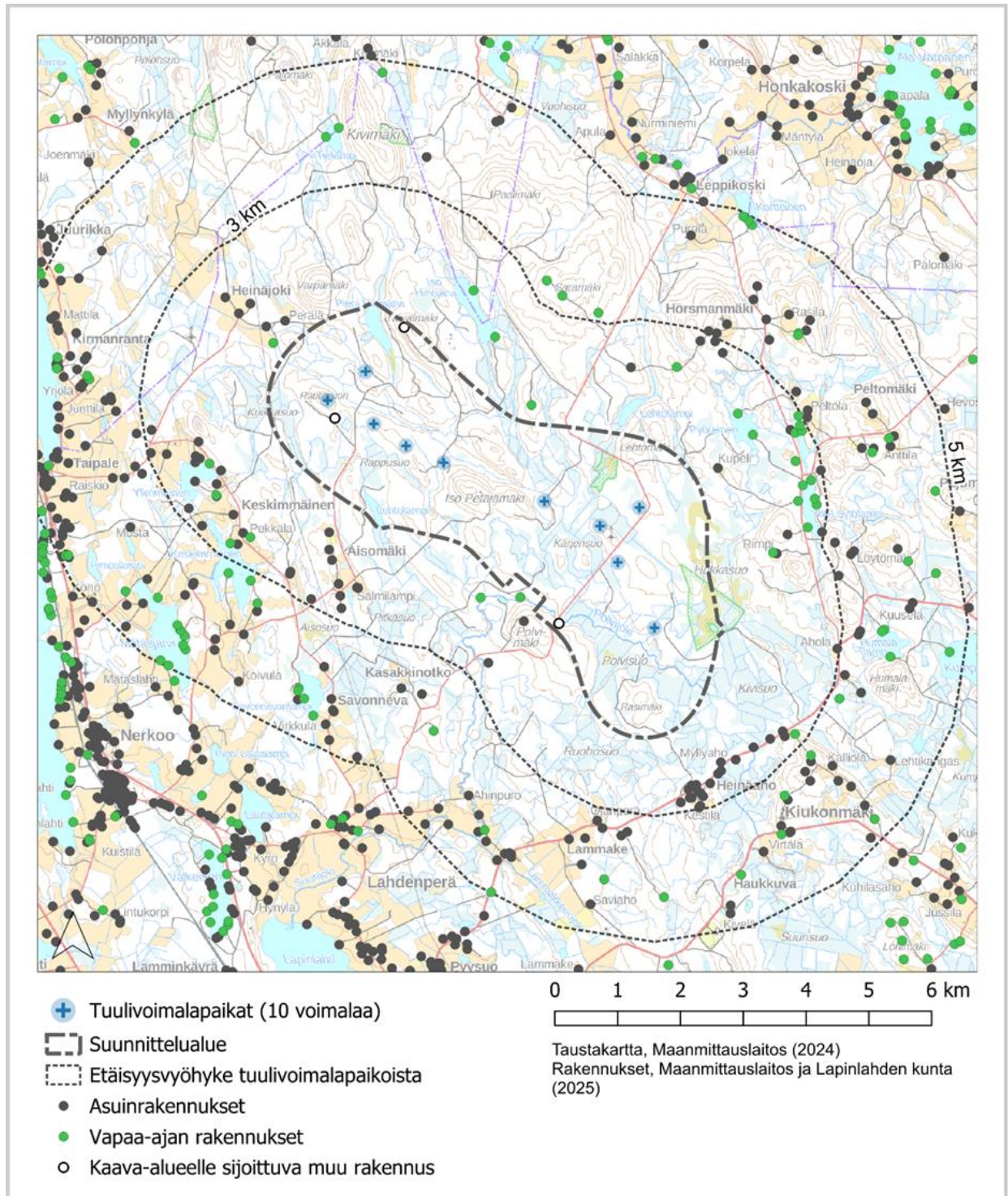
Itse suunnittelualueella sijaitsee yksi vapaa-ajan asunto, jolle on myönnetty purkulupa. Suunnittelualueella ympäröivillä alueilla on vapaa-ajan asuntojen lisäksi myös vakituisia asuinrakennuksia harvakseltaan. Alueen välittömään läheisyyteen ei sijoitu asuinalueita. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat vähintään 1,4 kilometrin etäisyydellä kaavaluonnoksen mukaisista voimalapaikoista ja lähin rakennus, jolle on myönnetty muutoslupa loma-asunnoksi, sijaitsee reilun 0,2 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Suunnittelualueen ympäristössä rakentaminen ei muodosta keskittynyttä yhtenäistä rakennetta, vaan rakennukset sijoittuvat hajanaisesti tieyhteyksien varsille. Itse suunnittelualueella ei ole rakennetun ympäristön suojelukohteita tai muita rakennettuun ympäristöön liittyviä merkittäviä kulttuuriympäristö- tai maisema-arvoja. Suunnittelualueen elinkeinotoiminta

perustuu maa- ja metsätalouteen sekä maa-ainesten ottoon. Alueelle on myönnetty ympäristölupa maa-aineisten ottoon, Pienen Hirvijärven eteläpuolelle. (Päivitetty 23.4.2025)

Kuva 3. Valokuvia suunnittelualueelta. Polvijoen muokattu uoma (vas.) ja Taivalmäen laen lähinnä purkukuntoinen pihapiiri (oik.).

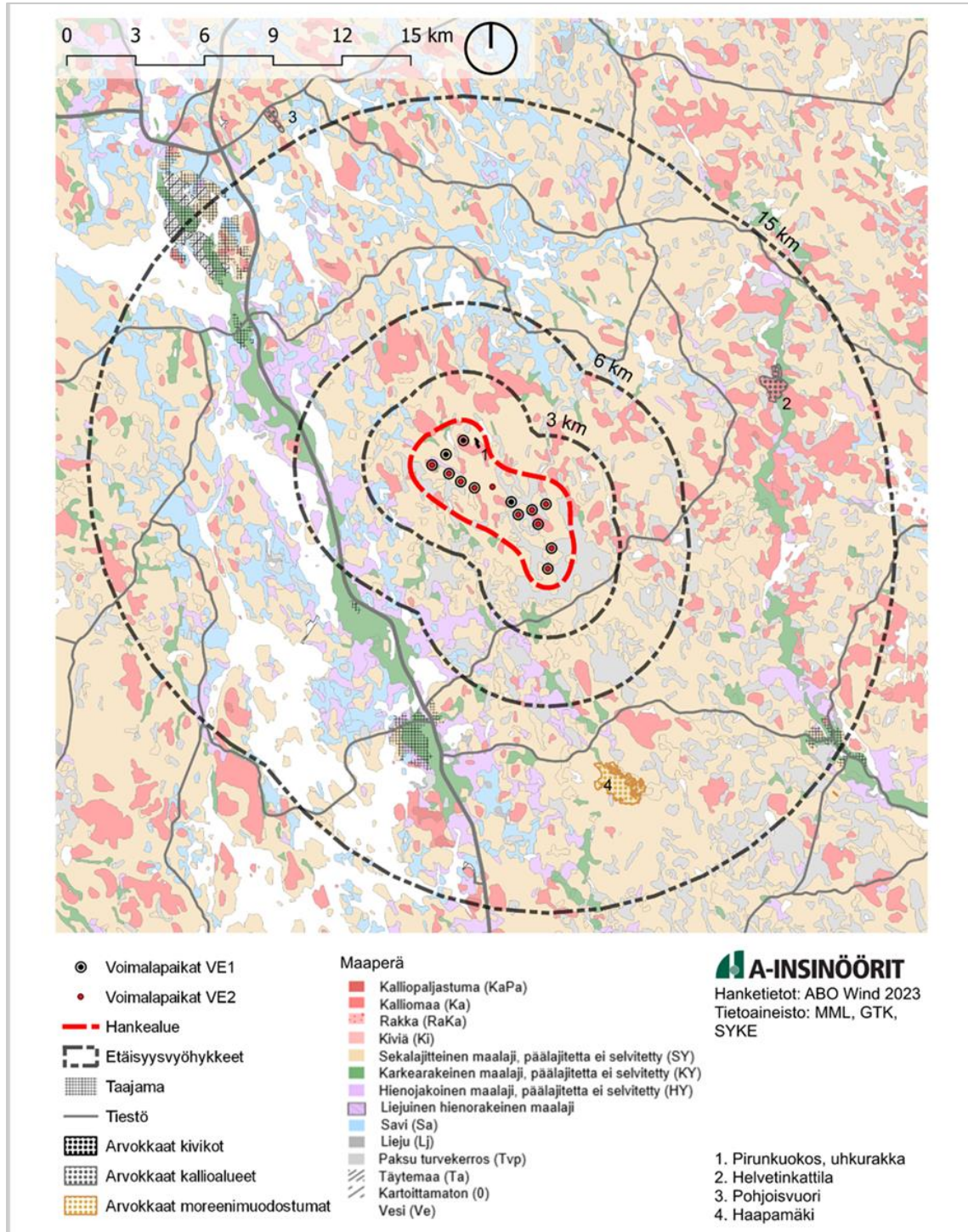
Alue on luonnonoloiltaan pääasiassa metsäistä ja paikoitellen soista. Alueella on useita suurempia sekä pienempiä mäkiä ja paljon maanpinnan korkeusvaihtelua. Mäet sijoittuvat laajasti ympäri suunnittelualuetta. Alueella on myös useampia vesistöjä: lampia ja järvi, joki, pienvesistöjä (ojia) ja soita. Suunnittelualueen maaperä koostuu pääasiassa sekalajitteisista maalajeista, kalliomaasta ja turpeesta.

Kuva 4. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat asuin- ja vapaa-ajan rakennukset korostettuna maastokartalta. Etäisyysvyöhykkeet perustuvat tuulivoimalapaikkoihin. (Maastokartta: Maanmittauslaitos) ([Rajaus ja alueen vapaa-ajan rakennusten tilanne päivitetty 23.4.2025](#))

Alueen koillispuolella, Taivalmäen ja Iso Hirvijärven välissä, sijaitsee valtakunnallisesti melko arvokas uhkurakka kivikko, nimeltään Pirunkuokos. Muodostuma on arvotettu

arvoluokkaan 4 sen geologisen edustavuuden ja kehittyneisyyden takia. Suunnittelualueella ja sen ympäristössä on myös useita muita kivikkoja.

Kuva 5. Suunnittelualueen sijainti maaperäkartalla sekä arvokkaat kivikot, kallioalueet ja moreenimuodostumat (Lähde: GTK 11/2022, Taustakartta: Maanmittauslaitos 11/2022). Kartalla esitetty YVA-selostuksen VE1 ja VE2 mukaiset voimalapaikat, jotka poikkeavat kaavaehdotusvaiheen 10 tuulivoimalan suunnitelmavaihtoehdosta. (Lapinlahden Iso-Petäjämäen tuulivoimahankkeen maisemaselvitys, 2023) ([Kuvateksti päivitetty 23.4.2025](#))

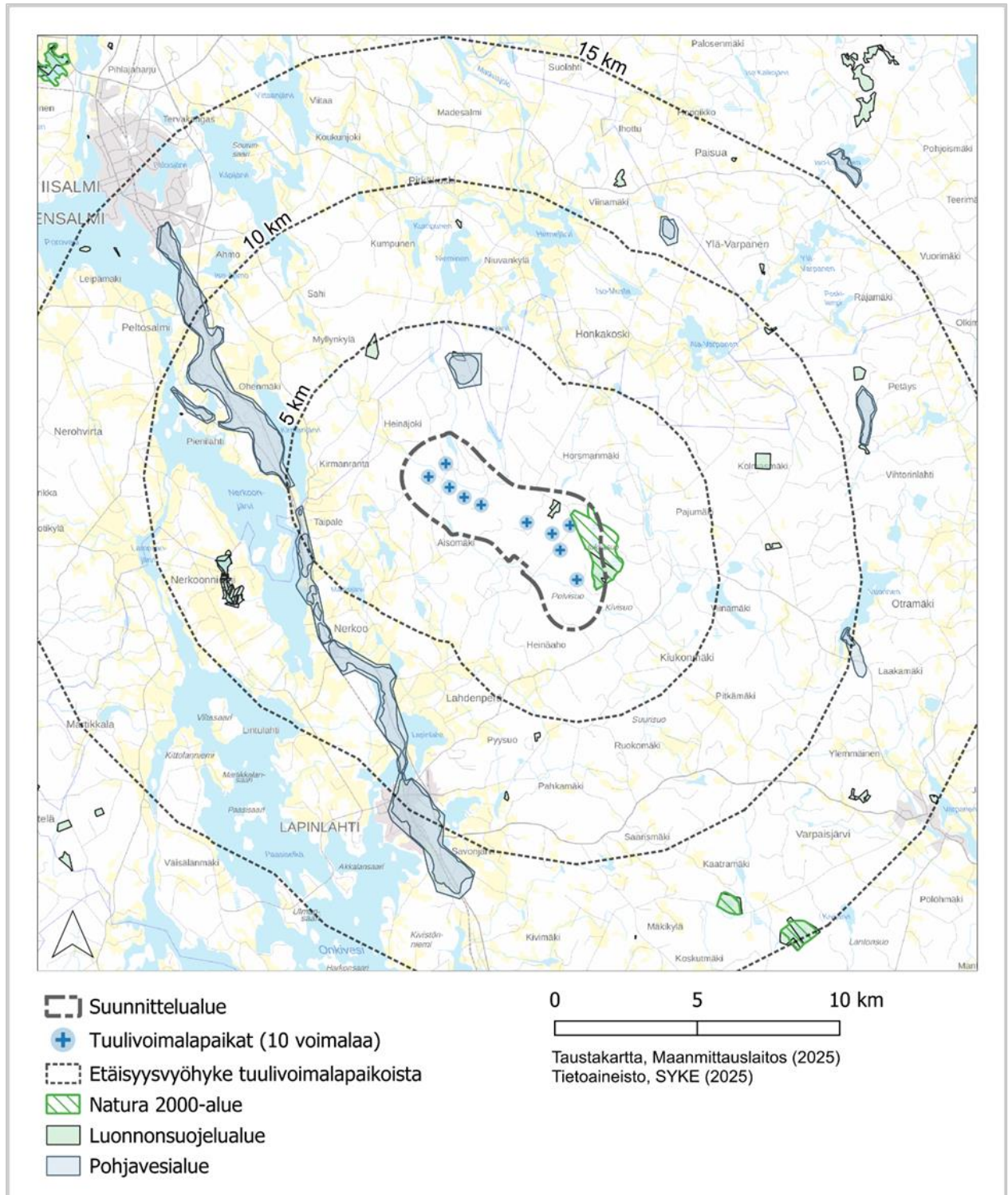
Suunnittelualue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta. Lähin 1-luokan pohjavesialue, Niemenen, sijaitsee suunnittelualueen pohjoispuolella Lapinlahden kunnan ja Iisalmen kaupungin kuntarajalla reilun kilometrin etäisyydellä. Myös suunnittelualueen länsipuolella noin 5 kilometrin etäisyydellä, Iisalmentien ympäristössä, sijaitsee Peltosalmi-Ohenmäen 1-luokan pohjavesialue.

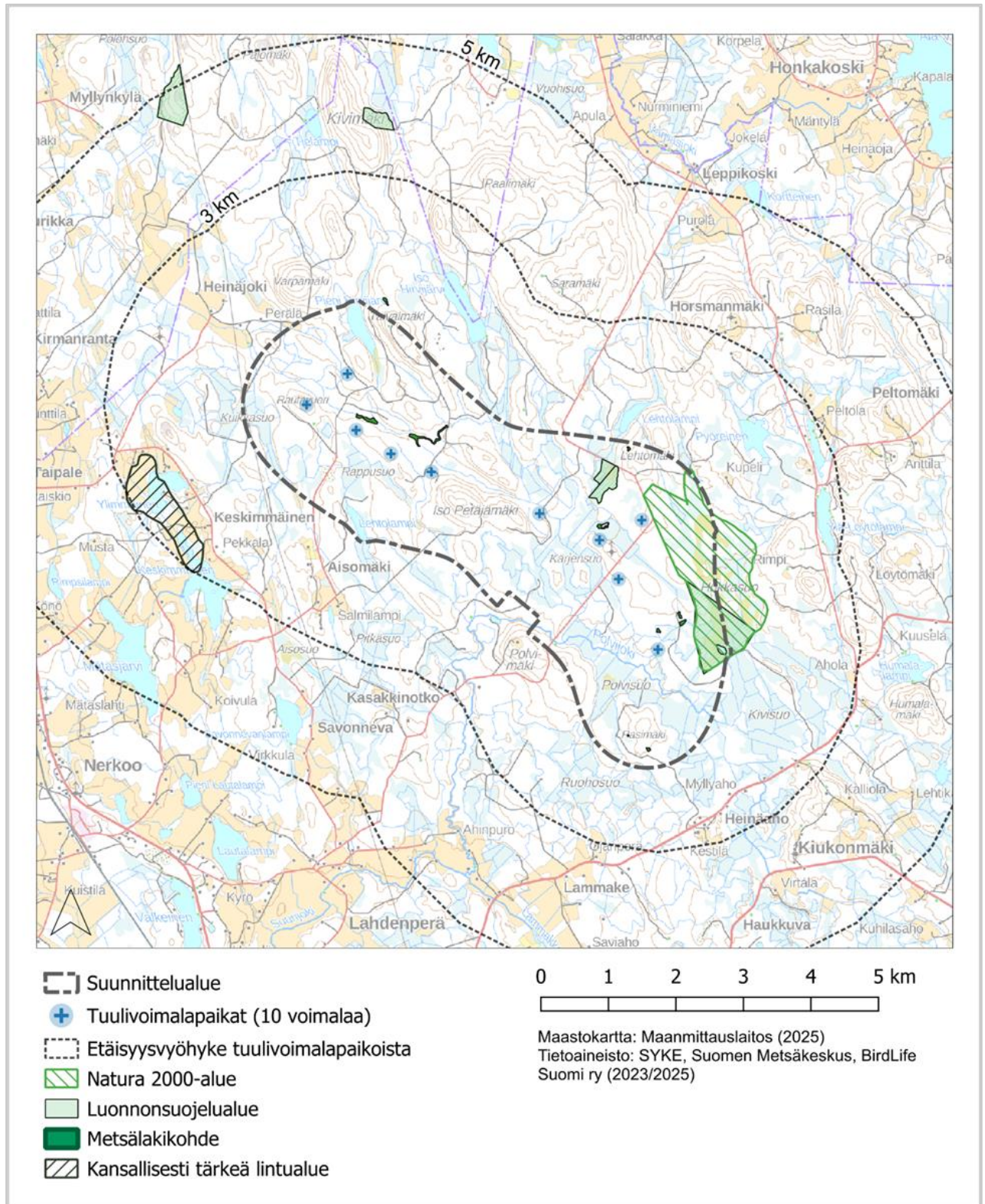
Kuva 6. Valokuva suunnittelualueelta, Hukkasuon Natura-alueen Kivilampi sekä yksityinen suojelualue, suo.

Suunnittelualueeseen kuuluu yksi yksityinen luonnonsuojelualue Lehtomäen lounaispuolella. Suunnittelualueen itäosissa sijaitsee Hukkasuo, joka kuuluu Natura 2000 verkoston erityisten suojelutoimien alueeseen. Hukkasuo on reunametsineen luonnontilaisten soiden ja muutamien arvokkaiden vanhojen metsien muodostama kokonaisuus, minkä edustavuutta korostaa se, että soiden ympäristö on säilynyt valtaosin ojittamattomina. Alueen suojeluarvo perustuu myös rehevien soiden huomattavaan määrään sekä kahden valtakunnallisesti uhanalaisen eliölajin esiintymiseen alueella. Hukkasuon alueella sijaitsee myös muita harvinaisia kasvilajeja. Suota ympäröivät metsät ovat merkittäviä boreaalisten luonnonmetsien suojelun kannalta.

Suunnittelualueella ja sen ympäristössä sijaitsee metsälakikohteita. Suunnittelualueelle sijoittuvien yksityisiä luonnonsuojelualueiden (Nasu, YSA247944; Lehtomäensuo, YSA248204; Hukkasuo, YSA200533) lisäksi, yksityisiä luonnonsuojelualueita sijoittuu myös alueen pohjoispuolelle noin 2–3 kilometrin etäisyydelle suunnittelualueen rajasta. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee kansallisesti tärkeä lintualue. ([Kappale lisätty 18.1.2024](#))

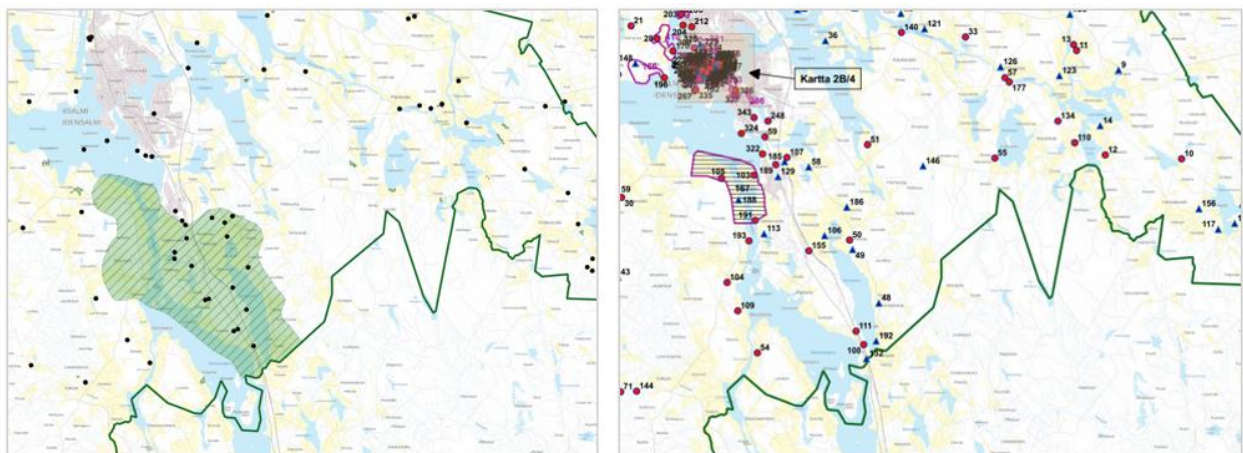

Kuva 7. Suunnittelualueen sijainti ja tuulivoimaloiden sijainti suhteessa Natura 2000 -alueisiin, luonnonsuojelualueisiin ja pohjavesialueisiin. Etäisyysvyöhykkeet perustuvat tuulivoimalapaikkoihin. (Tietoaineisto ja taustakartta: SYKE, Maanmittauslaitos). (Kuva päivitetty 23.4.2025)

Kuva 8. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat suojelualueet: metsälakikohteet, yksityiset luonnonsuojelualueet, kansallisesti tärkeät lintualueet ja Natura 2000 -alue. Etäisyysvyöhykkeet perustuvat tuulivoimalapaikkoihin. (Tietoaineisto ja maastokartta: SYKE, Suomen metsäkeskus, BirdLife Suomi ry, Maanmittauslaitos). (Päivitetty 23.4.2025)

Suunnittelualue ei lukeudu valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Lapinlahden kunnan alueella, Maaninkajärven ja Onkiveden kulttuurimaisemat, sijaitsee Lapinlahden kunnan kuntakeskuksen länsipuolella. Suunnittelualueella ei ole myöskään valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY). Lapinlahden valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, Lapinlahden kirkonseutu ja Lapinlahden rautatieasema, sijaitsevat kuntakeskuksessa. Suunnittelualueella lähimmät valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt sijaitsevat Iisalmen kaupungin puolella, Peltosalmessa ja Iisalmen keskustataajamassa. Iisalmen kaupungin puolella sijaitsee useampia Iisalmen yleiskaavan laatimisen yhteydessä tunnistettuja paikallisesti arvokkaita kulttuuriympäristökohteita (luonnos 12.3.2021). Lisäksi Iisalmentien ympäristö, kuntarajan pohjoispuolella, on tunnistettu arvokkaaksi maisema-alueeksi myös maakunnallisesti.

Kuva 9. Ote laadittavasta Iisalmen Yleiskaavasta, arvokkaat maisema-alueet (vas.) ja kulttuuriympäristökohteet (oik.) (Kuva: www.iisalmi.fi)

Suunnittelualueelta ei entuudestaan tunneta muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Lähimmät tunnetut muinaisjäännökset sijaitsevat suunnittelualueen länsipuolella, Iisalmentien läheisyydessä, sekä Lapinlahden kuntakeskuksen ympäristössä. Iisalmissa kohteita sijaitsee lisäksi myös suunnittelualueesta itään, Honkakosken alueella.

Suunnittelualueen eteläpuolelle sijoittuu vajaan 2 kilometrin etäisyydelle Lapinlahden lentokenttä. ([Lisätty 18.1.2024](#))

6.2 Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet, VAT

Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista on tullut voimaan 1.4.2018. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää ja ne ohjaavat maankäytön suunnittelua valtakunnallisella tasolla ja ovat tarkemman suunnittelun ohjeena. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät paikallissuunnitteluun ensisijaisesti maakuntakaavoituksen kautta.

1. toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. tehokas liikennejärjestelmä
3. terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tässä osayleiskaava työssä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista nousevat esille erityisesti, terveellinen ja turvallinen elinympäristö, elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat sekä uusiutumiskykyinen energiahuolto. Osayleiskaavassa korostuu:

- Uusiutumiskykyisen energiahuollon kehittäminen. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksikköihin.
- Terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen niin ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisyssä kuin yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeiden huomioimisessa erityisesti liittyen maanpuolustukseen. Tuulivoima-alueen vaikutukset elinympäristöihin.
- Elinvoimaisen luonto- ja kulttuuriympäristöjen sekä luonnonvarojen turvaaminen.

6.3 Maakuntakaava

Pohjois-Savossa on voimassa kuusi maakuntakaavaa, jotka on laadittu vuosina 2001–2018. Näiden lisäksi Joroisten alueella on kolme voimassa olevaa maakuntakaavaa. Suunnittelualueelle sijoittuu Pohjois-Savon maakuntakaavoista neljä maakuntakaavaa:

- Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 (vahvistettu 7.12.2011, muutoksia 15.1.2014, 1.6.2016 ja 19.11.2018)

- Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava (vahvistettu 15.1.2014)
- Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava 2030 (vahvistettu 1.6.2016)
- Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 1. vaihe on tullut voimaan vuoden 2019 helmikuussa (kuulutettu kunnissa 1.2.2019).
- Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe

Pohjois-Savossa on valmisteltu **Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe**. Maakuntahallitus päätti kaavatyön vireille tulosta elokuussa 2019. Mm. tuulivoimaa käsittelevä Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaihe on ollut nähtävillä luonnosvaihtoehtoina vuoden 2022 kevään aikana. Maakuntakaavaehdotus oli nähtävillä 16.1.-23.2.2024. Kaavaa koskevien muutosten takia kaavaehdotus asetettiin uudelleen ehdotuksena nähtäville syksyllä 2024.

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen, kokouksessaan 17.12.2024. Maakuntahallitus määräsi 24.2.2025 §17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025. (Lähde: Pohjois-Savon liitto, [Maakuntakaava 2040 \(2. vaihe\) - Pohjois-Savon liitto | Kuntien asialla](#). (Päivitetty 23.4.2025))

Maakuntakaavasta on tehty kolme valitusta Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Kaikki valitukset koskevat tuulivoimateemaa.

6.3.1 Voimassa olevat maakuntakaavat

Pohjois-Savon maakuntakaava 2030

Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 täydensi Kuopion seudun maakuntakaavatyötä. Kaavassa korostuu mm. luonnonvarojen tarkastelu. Maakuntakaava kattaa koko maakunnan alueen. Kuopion seudun ja Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaavoihin on tehty tarvittavat muutokset. Viitostievyöhyke toimii maakunnan kehityksen selkärangana. Tätä tukee valtatiehen 9 perustuva itä-länsi –vyöhyke.

Pohjois-Savon maakuntakaava käsittelee kaikkia teemoja tuulivoimaa lukuun ottamatta. Merkittävimpiä kokonaisuuksia ovat kaupan mitoitus, matkailu ja erityisesti Tahko kansainvälisenä kehittyvänä matkailukeskuksena, liikennejärjestelmä, valtakunnallisesti ja

maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, yhteismitallisesti käsitelty taajama- ja kyläverkko sekä luonnonvaroihin, erityisesti kiviaineksiin ja turvetuotantoon liittyvät varaukset.

Maakuntakaavan väestötavoite vuodelle 2030 oli Pohjois-Savossa yhteensä 255 000 henkeä ja 100 900 työpaikkaa.

Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 7.12.2011. Maakuntakaavaan on vahvistettu ja hyväksytty muutoksia 15.1.2014, 1.6.2016 ja 19.11.2018.

Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava

Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävien tuulivoimapaistojen sijoittumista maisemallisesti kestäville, tekniset edellytykset täyttävälle alueille luonnon ja asutuksen asettamien reunaehtojen puitteissa.

Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 15.1.2014.

Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava 2030

Pohjois-Savon kaupan maakuntakaavassa on ratkaistu Pohjois-Savon kaupallinen palveluverkko sisältäen keskustatoimintojen alueet ja seudullisesti merkittävät vähittäiskaupan suuryksiköt.

Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 1.6.2016.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040: maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 laaditaan kahdessa osassa: 1. vaihe vuosina 2017–2018 ja 2. vaihe vuosina 2019–2023.

Ensimmäisessä vaiheessa on käsitelty vähittäiskaupan suuryksiköt, tavaraliikenteen terminaalit, soidensuojelualueet, pellot, sähkönsiirtolinjat, ampumaradat, moottoriurheilu- ja ajoharjoitteluradat, puolustusvoimien alueet ja suojavyöhykkeet, geoenergia, kaivostointojen alueet ja suojavyöhykkeet Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen kohdalla, Päijänne-Saimaa-kanava, vt5 Leppävirran keskustan kohdalla, puolustusvoimia haittaavat tuulivoima-alueet sekä turvetuotannosta poistuvat alueet.

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt maakuntakaavan 19.11.2018. Maakuntakaava on tullut voimaan 1.2.2019 alueen kunnissa julkaistulla kuulutuksella.

Suunnittelualueen suhde voimassa olevaan maakuntakaavoitukseen

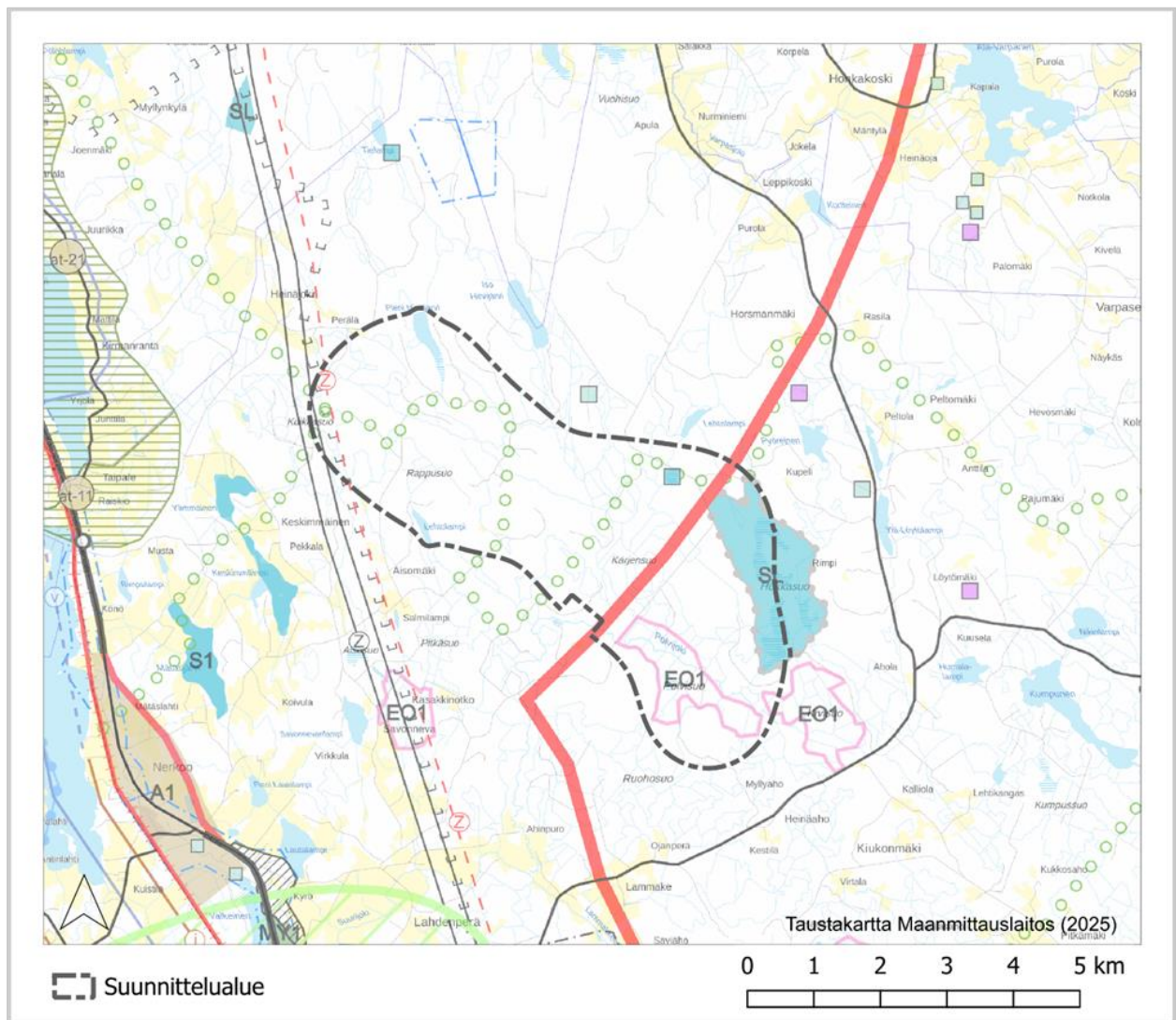
Suunnittelualueella voimassa olevat maakuntakaavat ovat esitetty Pohjois-Savon maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa. Nyt voimassa olevassa maakuntakaavoissa suunnittelualueita ei ole osoitettu tuulivoima-alueeksi. Sen sijaan suunnittelualueelle ja sen ympäristöön on osoitettu muutamia merkintöjä:

- Alue kuuluu **Viitostien kehittämisvyöhykkeeseen**, jolla ohjataan alueen kehitystä kansainvälisenä kehitys- ja liikennekäytävänä, jonka maankäytön suunnittelussa tulisi kiinnittää erityistä huomiota yritystoiminnan edistämiseen, liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, liikenteen ja matkailun palveluihin sekä liikenneympäristön laatuun.
- Alueen eteläosiin sijoittuu **turvetuotantoon sopiva alue** – merkintöjä (EO1).
- Suunnittelualueelle osoitetaan maakuntakaavassa merkintä **ulkoilureitti**. Merkinnällä osoitetaan ohjeellisesti seudullisesti ja maakunnallisesti merkittävät ulkoilureitit.
- Suunnittelualueen länsirajalle maakuntakaavassa osoitetaan **sähkönsiirtolinja ja jännite-** sekä **ohjeellinen sähkönsiirtolinja ja jännite** -merkinnät.
- Suunnittelualueen itäpuolelle on osoitettu pistemerkinnällä **Maa- ja metsätalousvaltaisen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja**.

- Hukkasuon **Natura-200 verkostoon kuuluva alue** on osoitettu maakuntakaavassa, suunnittelualueen kaakkoisosiin.
- Suunnittelualueen pohjoispuolelle kuntarajan yhteyteen on osoitettu **pohjavesialueen** merkintä.
- Alueen ympäristöön, pohjois- ja kaakkoispuolille, on osoitettu myös pari **luonnonsuojelualue** -merkintää, joilla osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita.

Kuva 10. Valokuva suunnittelualueelta. Alue on kuusivaltaista ja sille ovat luonteenomaisia avoimet hakkuualueet.

Kuva 11. Ote Pohjois-Savon maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta, jossa suunnittelualue on rajattu katkoviivalla. (Lähde: Pohjois-Savon maakuntakaavayhdistelmä, Pohjois-Savon liitto) (Päivitetty 23.4.2025)

6.3.2 Hyväksytyt maakuntakaavat (Päivitetty 23.4.2025)

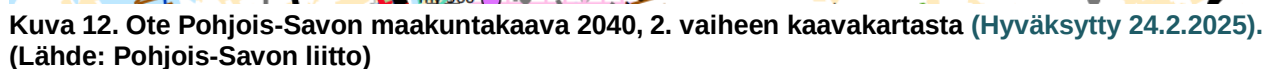
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, vaihe 2.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 laadittiin vaiheissa, joista 1. vaihe on hyväksytty 19.11.2018 maakuntavaltuustossa ja saanut lainvoiman 1.2.2019.

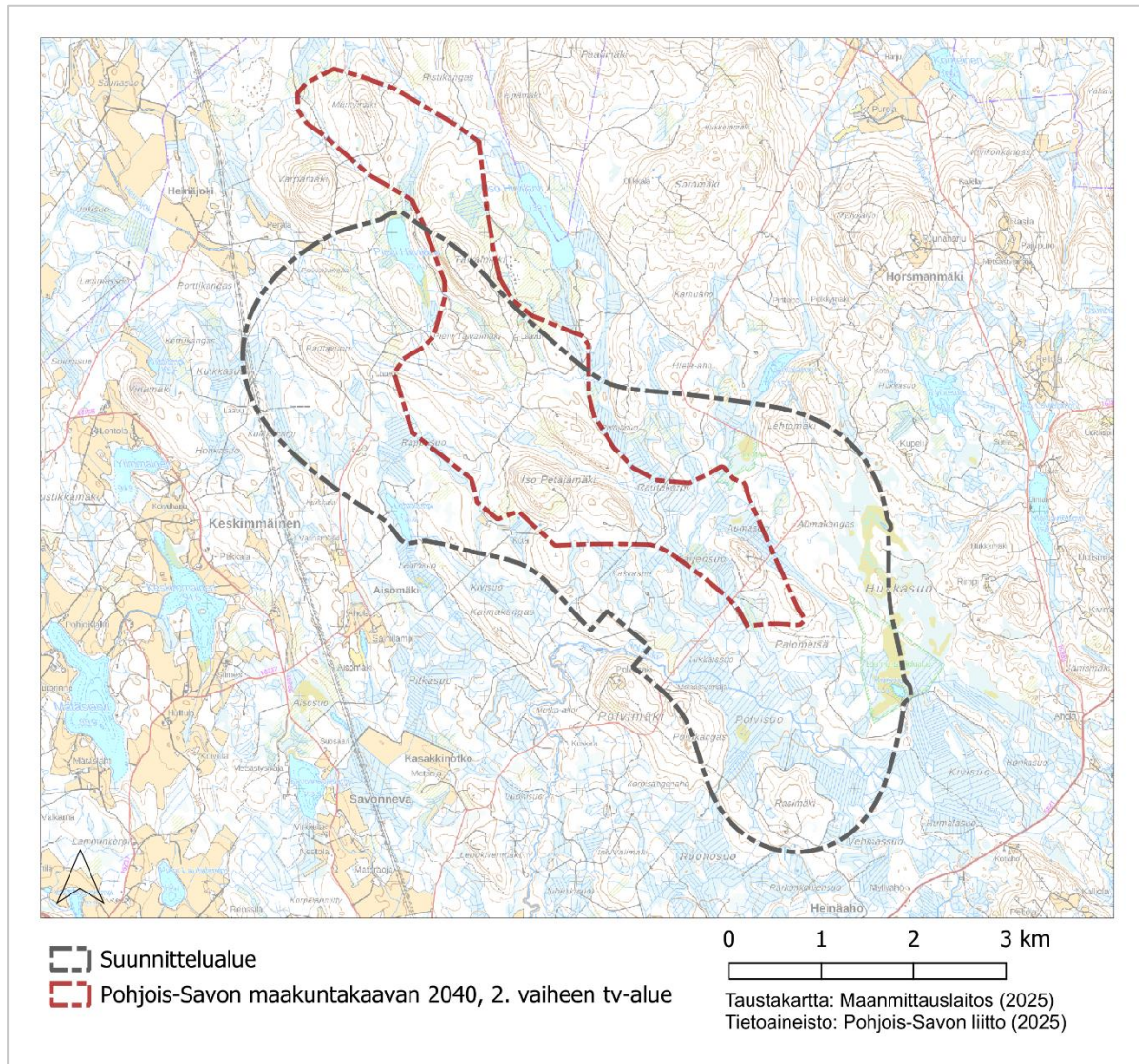
Pohjois-Savon maakuntakaavaan 2040, 2. vaihe tuli vireille elokuussa 2019. Kaavassa käsitellään aluerakenteen ja kehittämisperiaatteiden, liikennejärjestelmän, luontoarvojen ja luonnon monimuotoisuuden, luonnonvarojen, kulttuuriympäristön, energian, yhdyskuntatekniikan ja teknisen huollon teemakokonaisuuksia sekä Joroisten osalta kaikkia teemoja. Läpileikkaavana teemana on ilmastonmuutos.

Maakuntakaavan ehdotuksessa suunnittelualue osoitetaan tuulivoimapotentialiseksi alueeksi. Maakuntakaavoituksen yhteydessä on tuulivoimapotentialiselvityksen lisäksi tarkasteltu seuraavien selvitysten muodossa:

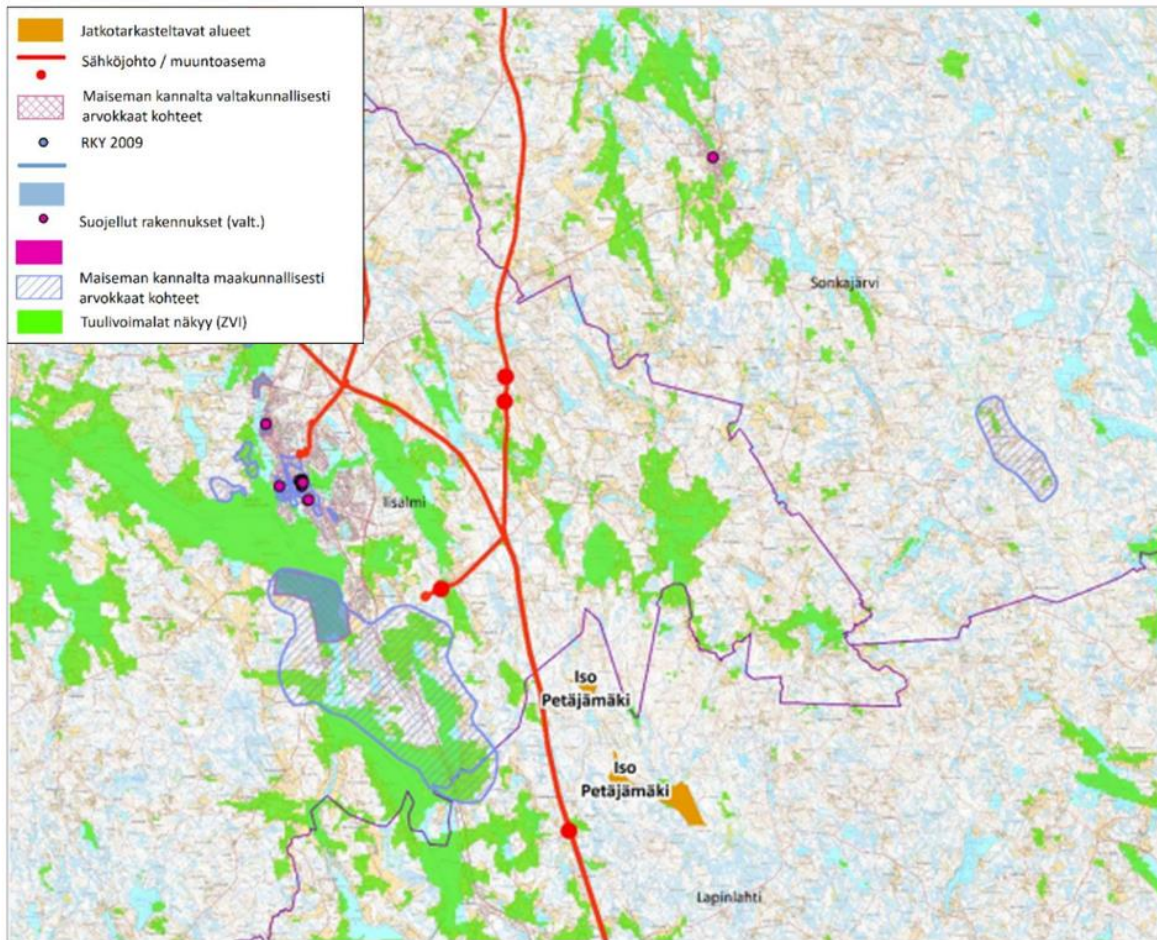
- *Pohjois-Savon moderni kulttuuriympäristö, Pohjois-Savon liitto 2023*
- *Selvitys Pohjois-Savon 1930-luvun klassististen koulurakennusten säilymisestä, Pohjois-Savon liitto 2023*
- *Tuulivoima ja sen maisemalliset vaikutukset Pohjois-Savossa, Pohjois-Savon liitto 2022*
- *Pohjois-Savon kyläverkosto 2022 – Kyliin liittyen merkintöjen tarkastaminen, Pohjois-Savon liitto 2022*
- *Pohjois-Savon moderni rakennettu kulttuuriympäristö, Pohjois-Savon liitto 2021*
- *Pohjois-Savon aluerakenneselvitys, Pohjois-Savon liitto 2020*
- *Pohjois-Savon ja Joroisten malmi- ja teollisuusmineraalipotentiali, GTK 2020*
- *Pohjois-Savon maisema-alueet -päiväysinventointi, FCG 2019*
- *Ekologinen verkosto Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheessa, Pohjois-Savon liitto*
- *Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040, Pohjois-Savon liitto*

A-Insinöörit

Kuva 13. Iso-Petäjämäen kaavarajan suhde Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen, tv-alueeseen. Tuulivoimaosayleiskaavan kaava-alueen rajausta määritellään maakuntakaavaa tarkemmin kuntakaavoituksessa. Maakuntakaavan seudullisesti merkittävän tuulivoiman mahdollistava tv-merkintä on osa-alueen erityisominaisuutta kuvaava eli käytännössä tarkemman suunnittelun mahdollistava merkintä, ei tarkka aluerajaus.

Kuva 14. Ote Iso-Petäjämäen kohdekortista (FCG, Pohjois-Savon tuulivoimapotentialin selvitys maakuntakaavaa varten). Alueen tuulisuus 300 m (vuosikeskiarvo) on 9 m/s. Alue on esitetty okralla värillä. (Lähde: www.pohjois-savo.fi)

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe) oli julkisesti ehdotuksena nähtävillä 16.1.-23.2.2024.

Kaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen laadittiin vastineita. Pohjois-Savon maakuntahallitus käsitteli kokouksessaan 27.5.2024 maakuntakaavan teemoja ja linjasi niiden ratkaisuja:

- Laajat metsäpeitteiset alueet -merkintä poistetaan.
- Soidensuojelun täydennys ehdotuksen osalta kaavaehdotuksessa osoitetut luonnon suojelumerkinnät muutetaan MY-merkinnöiksi eli maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueille, joilla on maakunnallisesti merkittäviä suoluontoarvoja.
- Viranomaiskuulemisvaiheen jälkeen poistetut tuulivoimapotentialiset alueet palautetaan maakuntakaavaehdotukseen. Tämä koskee Joroisten, Kaavin, Kuopion, Lempävirran ja Rautavaaran tuulivoimapotentialisia alueita.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen ehdotus oli uudelleen nähtävillä 2.-31.10.2024. Maakuntahallitus hyväksyi toisen ehdotusvaiheen palautteeseen laaditut vastineet kokouksessaan 25.11. § 153 ja esitti maakuntakaavaa valtuustolle hyväksyttäväksi. Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen, kokouksessaan 17.12.2024. Tavoitteena on saada maakuntakaava kuulutettua voimaan helmikuun lopussa 2025.

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen, kokouksessaan 17.12.2024. Maakuntahallitus määräsi 24.2.2025 §17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025.

Maakuntakaavasta on tehty kolme valitusta Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Kaikki valitukset koskevat tuulivoimateemaa.

(Lähde Pohjois-Savon liitto, www.pohjois-savo.fi)

6.3.3 Vireillä olevat maakuntakaavat (Päivitetty 23.4.2025)

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, vaihe 3. (vety, aurinko ja kauppa)

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 5.12.2023-19.1.2024.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen on laadittu vastineet, jotka on hyväksytty maakuntahallituksessa 30.4.2024. Seuraavaksi kaavatyössä laaditaan tarvittavia selvityksiä. Viranomaisneuvottelu on pidetty 20.8.2024. Kaava etenee kevään 2025 aikana valmisteluvaiheeseen.

Läpileikkaava teema on ilmastonmuutos. Kaavassa käsitellään seuraavia teemakokonaisuuksia:

1. aluerakenne ja elinkeinojen kehittäminen: vähittäiskaupan seudullisesti merkittäviin suuryksiköihin liittyvät muutostarpeet,
2. energia: aurinkovoiman sijoittuminen ja vetytalouden maakuntakaavalliset tarpeet,
3. muut teemat.

Maakuntakaava ohjaa yksityiskohtaisempaa kaavoitusta.

Ympäristöhallinnon ohjeita 2023, Tuulivoimarakentamisen suunnittelu, ympäristöministeriö, todetaan maakuntakaavan ohjaavasta vaikutuksesta seuraavaa:

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Maakuntakaavassa osoitetaan valtakunnallisia, maakunnallisia, seudullisia ja ylikunnallisia alueidenkäyttötarpeita ja se voidaan laatia myös osa-alueittain tai tiettyä alueidenkäyttömuotoa tai useita alueidenkäyttömuotoja koskevana vaihemaakuntakaavana (MRL 25 ja 27 §).

Maakuntakaavalla ei ratkaista sellaista paikallista alueiden käyttöä, joka voidaan suunnitella kuntakaavoituksella. Maakuntakaavan tuulivoimaa koskevan ratkaisun on ohjattava riittävästi seudullisesti merkittävän tuulivoimarakentamisen sijoittumista, mutta maakuntakaavaa laadittaessa on myös tarpeen pohtia, minkälaista joustoa siinä esitettyyn kaavaratkaisuun sisältyy, jotta kaava mahdollisimman hyvin tukee maakunnan kehittämisedellytyksiä.

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Myös maakuntakaavan tulkinnassa lähtökohtana on sen yleispiirteisyys mikä tarkoittaa liikkumavaraa yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Maakuntakaavassa osoitettu tuulivoimapotentiaalinen alue (tv) ja sen rajausta täsmennetään siten kuntakaavassa tarkempien selvitysten perusteella.

6.4 Yleiskaava

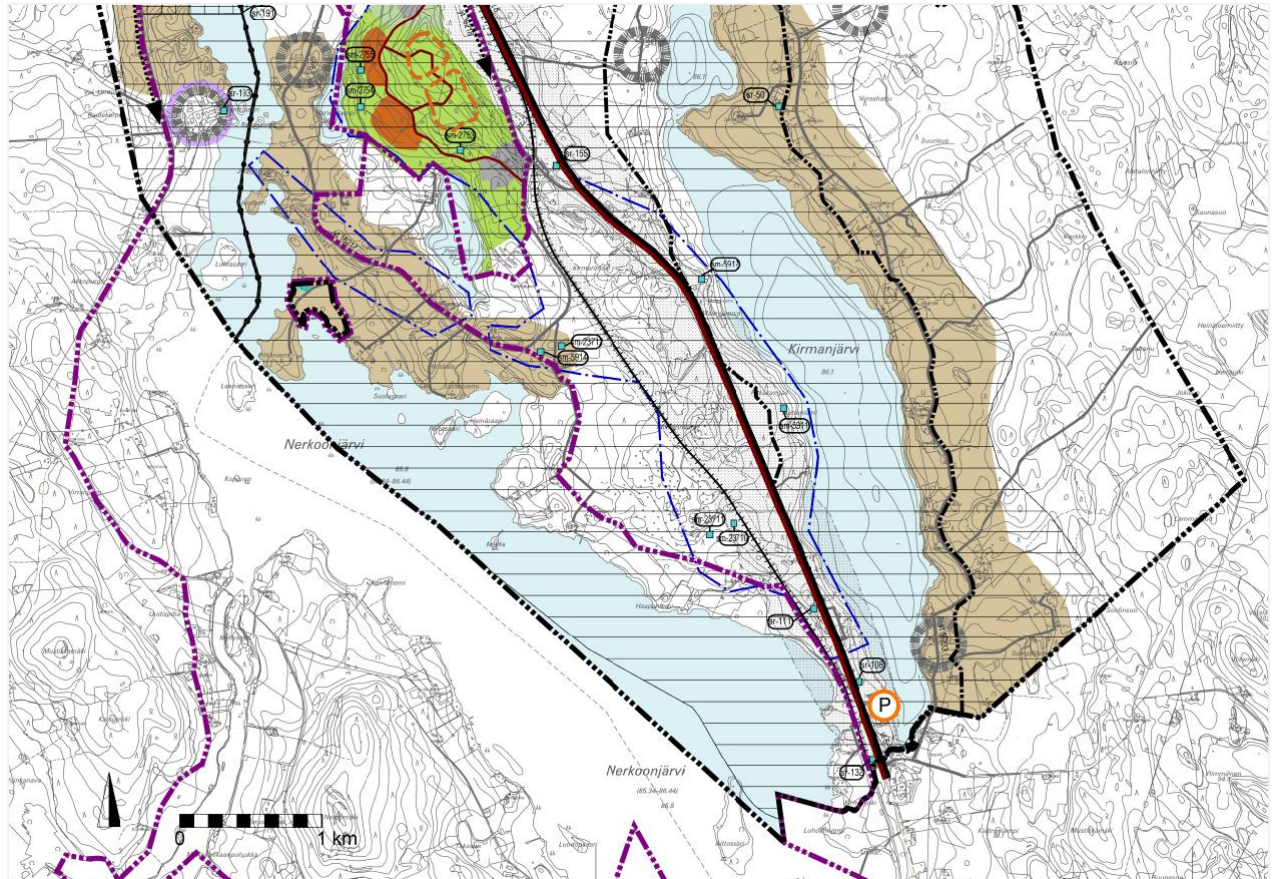
Suunnittelualueella tai alueen läheisyydessä ei ole voimassa yleiskaavoja Lapinlahden kunnan alueella. Suunnittelualueen luoteispuolella Iisalmen kaupungissa on voimassa olevia osayleiskaavoja.

Iisalmen kaupunki – Kirmanseudun osayleiskaava

Suunnittelualue sijaitsee lähellä Lapinlahden kunnan ja Iisalmen kaupungin kuntarajaa, johon Iisalmen kaupungin puolella rajautuu myös Kirmanseudun osayleiskaava.

Osayleiskaava koostuu kolmesta kaavakartasta: strateginen kaavakartta, Kirmajärven rantavyöhykkeen kaavakartta sekä Nerkoojärven osayleiskaavan muutos. Osayleiskaava

on hyväksytty kaupunginvaltuustossa vuonna 2016. Osayleiskaavan alue sijaitsee muutamien kilometrien etäisyydellä suunnittelualueesta.

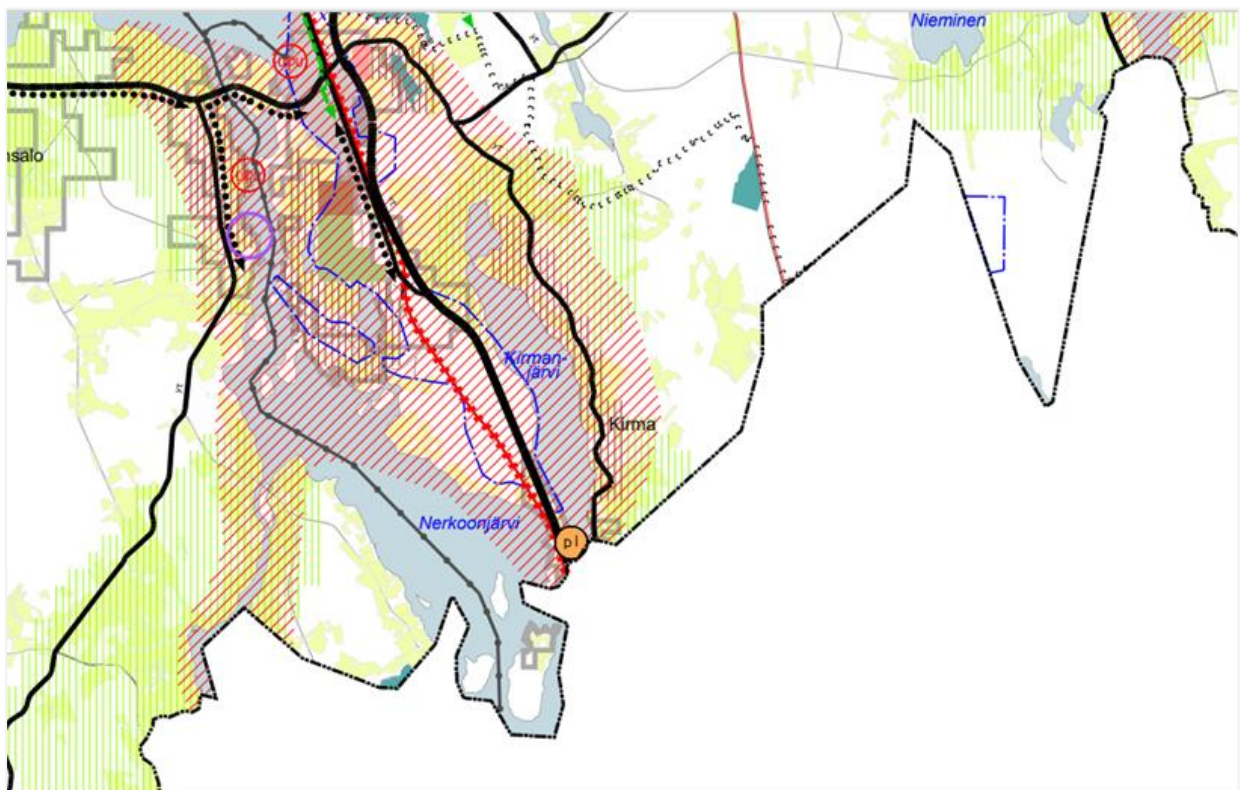
Kuva 15. Ote Kirmanseudun osayleiskaavan strategisesta kaavakartasta. (Lähde: www.iisalmi.fi).

Kirmanseudun osayleiskaavan strategisessa kaavakartassa Lapinlahden ja Iisalmen kunnarajalle Iisalmeen on osoitettu kehitettävän kyläalueen merkintä. Kuntarajan alue on osoitettu maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi tai maisema-alueeksi. Alueella on myös muutamia kotieläintalouden suuryksikön sekä muinaismuistolailla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä ja suojeltavia rakennuksia. Kaavan pohjoisosiin lähelle Iisalmen taajamakeskusta on osoitettu myös muun muassa asuin-, työpaikka- ja virkistysalueita.

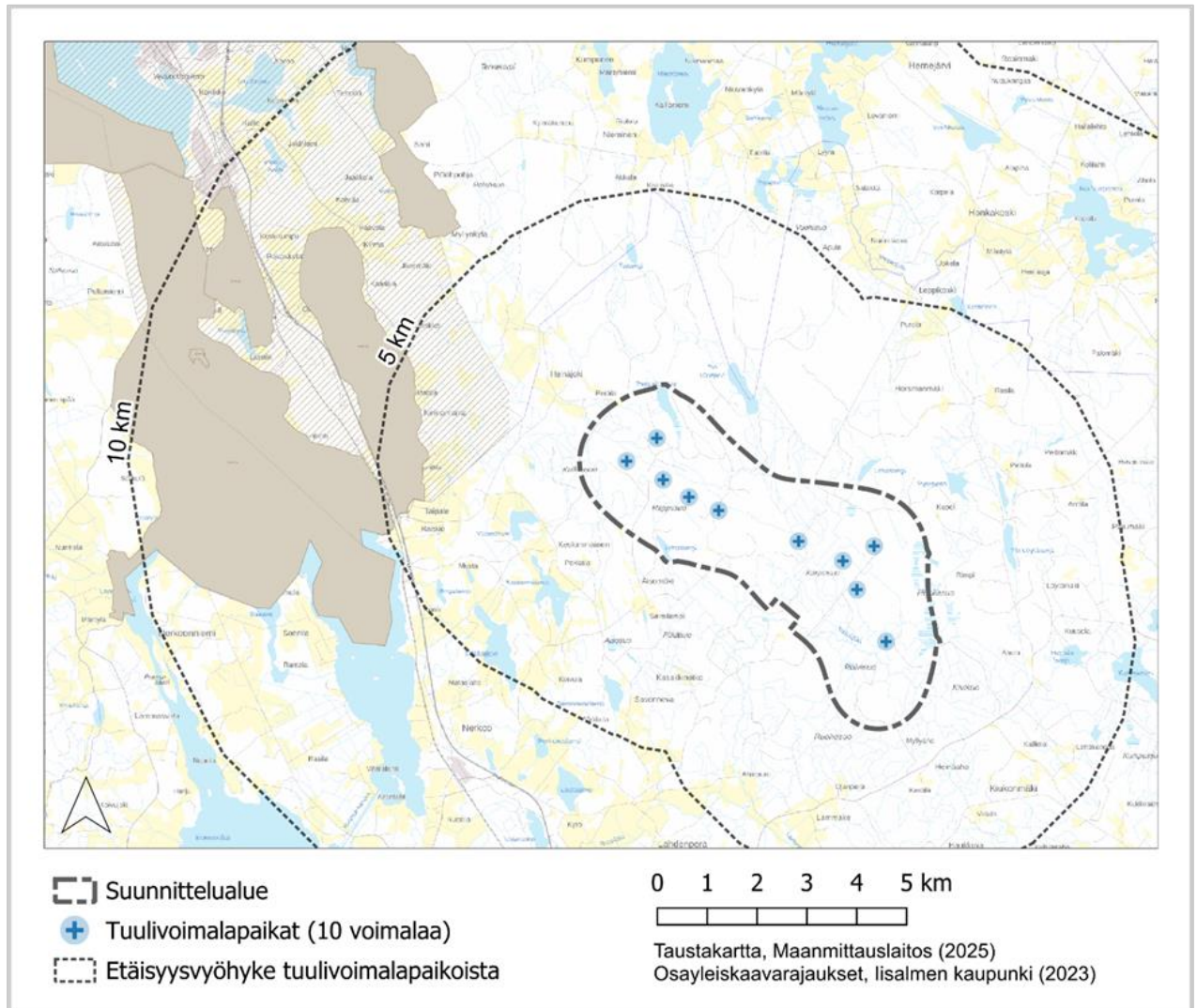
Kirmajärven rantavyöhykkeen kaavakartassa on osoitettu strategista kaavoitusta tarkemmin Kirmajärven ympäristön maankäyttö. Kaavassa on osoitettu rantarakentamisen alueita, niin vakituiseen kuin loma-asumiseen. Alueelle on osoitettu myös muun muassa kylämaiseman kannalta arvokkaat alueet, pohjavesialueet ja luonnonmonimuotoisuuden alueet. Kaavassa osoitetaan uudet rakennuspaikat pistemerkinnöin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti (MRL 72.1§).

Iisalmen strateginen yleiskaava

Iisalmen koko kaupungin kattava strateginen yleiskaava on ilmoitettu vireille vuonna 2017. Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategisen yleiskaavan 13.3.2024. Kaavasta on jätetty kaksi valitusta Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Suunnittelualuetta lähimmät alueet ovat osoitettu strategisessa kaavassa kehittyviksi maatalous- ja kyläalueiksi sekä vetovoimaiseksi ja kehittyväksi kulttuuriympäristöalueeksi. Aivan kuntarajan tuntumaan on osoitettu myös lähi-palvelujen alue sekä vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue.

Kuva 16. Ote Iisalmen strategisesta yleiskaavasta (hyväksytty, 2024). (Lähde: www.iisalmi.fi). (päivitetty 23.4.2025)

Kuva 17. Iisalmen kaupungin osayleiskaavojen rajaukset suunnittelualueen läheisyydessä. Kirmanseudun osayleiskaavan strategisen kaavakartan aluerajaus on esitetty viistoviivituksella. (Lähde: Iisalmen kaupunki, www.iisalmi.fi). (Päivitetty 23.4.2025)

6.5 Asemakaava

Alueella ei ole voimassa asemakaavoja. Lapinlahden kunnan kaavoituskatsauksesta 2022 ilmenee, että alueella ei ole myöskään vireillä asemakaavoja tai rantakaavoja.

Lähimmät asemakaavoitetut alueet sijaitsevat Lapinlahden kuntakeskuksessa ja Iisalmen kaupungin keskuksessa, joihin molempiin suunnittelualueelta on etäisyyttä noin 10 kilometriä.

6.6 Strategiat ja suunnitelmat ([Päivitetty 23.4.2025](#))

Suunnittelualueeseen vaikuttavat kansalliset, maakunnalliset sekä kunnan paikalliset strategiat.

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia

Kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa linjataan toimia, jolla Suomi täyttää EU:n vuoden 2030 ilmastovelvoitteet ja saavuttaa ilmastolain mukaiset tavoitteet kasvihuonekaasujen vähentämisestä 60 prosentilla vuoteen 2030 ja vuotta 2035 koskevan hiilineutraaliustavoitteen. Tuulivoimahanke edistää strategiassa esitettyjen vihreiden energiasitoumusten saavuttamista.

Pohjois-Savon ilmastotiekartta (päättäneet Savon ilmasto-ohjelma ja Hiilineutraali Pohjois-Savo)

Pohjois-Savon ilmastotiekartta viitoittaa maakunnan tietä kohti hiilineutraalisuutta. Ilmastotiekartassa määritetään maakunnallisen ilmastotyön tavoitteet, painopisteet ja kärkitoimenpiteet. Toimenpiteissä on huomioitu ilmastomuutoksen hillintä sekä ilmastomuutokseen sopeutuminen ja varautuminen. Päättävä on, että Pohjois-Savo on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Kasvihuonekaasupäästöjä tulee vähentää vähintään 80 % vuoteen 2007 verrattuna ja loput päästöt sitoa tai kompensoida kestävästi. Ilmastotiekartassa on viisi painopistettä, joissa kussakin on toimenpiteitä kuudelle sektorille. Lisäksi kaikille sektoreille on yhteisiä toimenpiteitä. (Pohjois-Savon liitto).

Savon ilmasto-ohjelman (päättynyt) vuoteen 2025 ulottuvan vision mukaan Savon maakunnat profiloituivat uusiutuvan energian ja ilmastoteknologian asiantuntijoina. Etelä-Savon ja Pohjois-Savon yhteinen ilmasto-ohjelma julkaistiin 14.5.2013. Strategiassa oli tavoitteena edistää tuulivoimarakentamista kaavoitustyössä. Savon ilmasto-ohjelman on korvannut vuonna 2021 Pohjois-Savon ilmastotiekartta, jota on päivitetty ensimmäistä kertaa vuonna 2023. Siten Savon ilmasto-ohjelma tavoitteineen ei ole enää voimassa.

Hiilineutraali Pohjois-Savo-hanke (päättynyt) tuki keväällä 2021 valmistuneen Pohjois-Savon ilmastotiekartan toteutus- ja seurantatyötä sekä edisti maakunnan toimijoiden välistä yhteistyötä ilmastoasioissa. Strategiassa oli tavoitteena muun muassa edistää uusiutuvan energian, kuten tuulivoiman tuotantoa. Myös Hiilineutraali Pohjois-Savo-hanke on

päättynyt vuoden 2023 lopussa. Kaavaprosessissa huomioidaan Pohjois-Savon ilmastotiekartan tavoitteet.

Lapinlahden kuntastrategia 2022–2025 ja Lapinlahden ilmastosuunnitelma 2021–2035

Lapinlahden kunta on päivittänyt kuntastrategiaansa huhtikuussa 2022 sekä laatinut Lapinlahden ilmastosuunnitelman 2021–2035 vuoden 2021 kesäkuussa. Lapinlahden kuntastrategiassa nostetaan esiin viisi päätavoitetta, jotka tavoittelevat muun muassa visionäärisyyttä ja tavoitelähtöisyyttä, palveluiden tehokkuutta, yleistä hyvinvointia, perhemyönteyttä, vakaata taloutta ja yritystoiminnalle hyviä edellytyksiä. Lapinlahden ilmastosuunnitelmassa korostuu yhtenä painopisteenä kestävä energiantuotanto ja -kulutus. Suunnitelman mukaan uusiutuvan energian tuotantoa lisätään.

Lisätietoa: [LAPINLAHDEN KUNTASTRATEGIA](#)

Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2040 ja -ohjelman 2026–2029 valmistelu

Maakuntasuunnitelman ja -ohjelman laatimistyö käynnistyi maakuntahallituksen 24.6.2024 tekemällä päätöksellä (94 §). Käynnistyneessä työssä maakuntasuunnitelma laaditaan vuoteen 2040 ja maakuntaohjelma vuosille 2026–2029. Työohjelma ja ympäristövaikutusten arviointisuunnitelma kuvaa Pohjois-Savon maakuntaohjelman 2026–2029 laadintaprosessia, siihen liittyviä osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyitä, ja siinä esitetään laadinnan alustava aikataulu. (Lähde. Pohjois-Savon liitto)

6.7 Muut tuulivoimahankkeet (Päivitetty 23.4.2025)

Lapinlahden kunnassa on valmisteilla Iso-Petäjämäen tuulivoimahankkeen lisäksi kaksi muuta tuulivoimahanketta: Savolan tuulivoimapuiston osayleiskaava sekä Tielammen tuulivoimapuiston osayleiskaava. Näistä Tielammen tuulivoimapuisto sijoittuu aivan suunnittelualueen pohjoisrajalle, ja hankkeen kaavoitusaloite on hyväksytty kunnanhallituksessa 8.8.2022. Hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville maaliskuussa 2023 ja kaavaluonnos sekä YVA-selostus olivat nähtävillä syksyllä 2024.

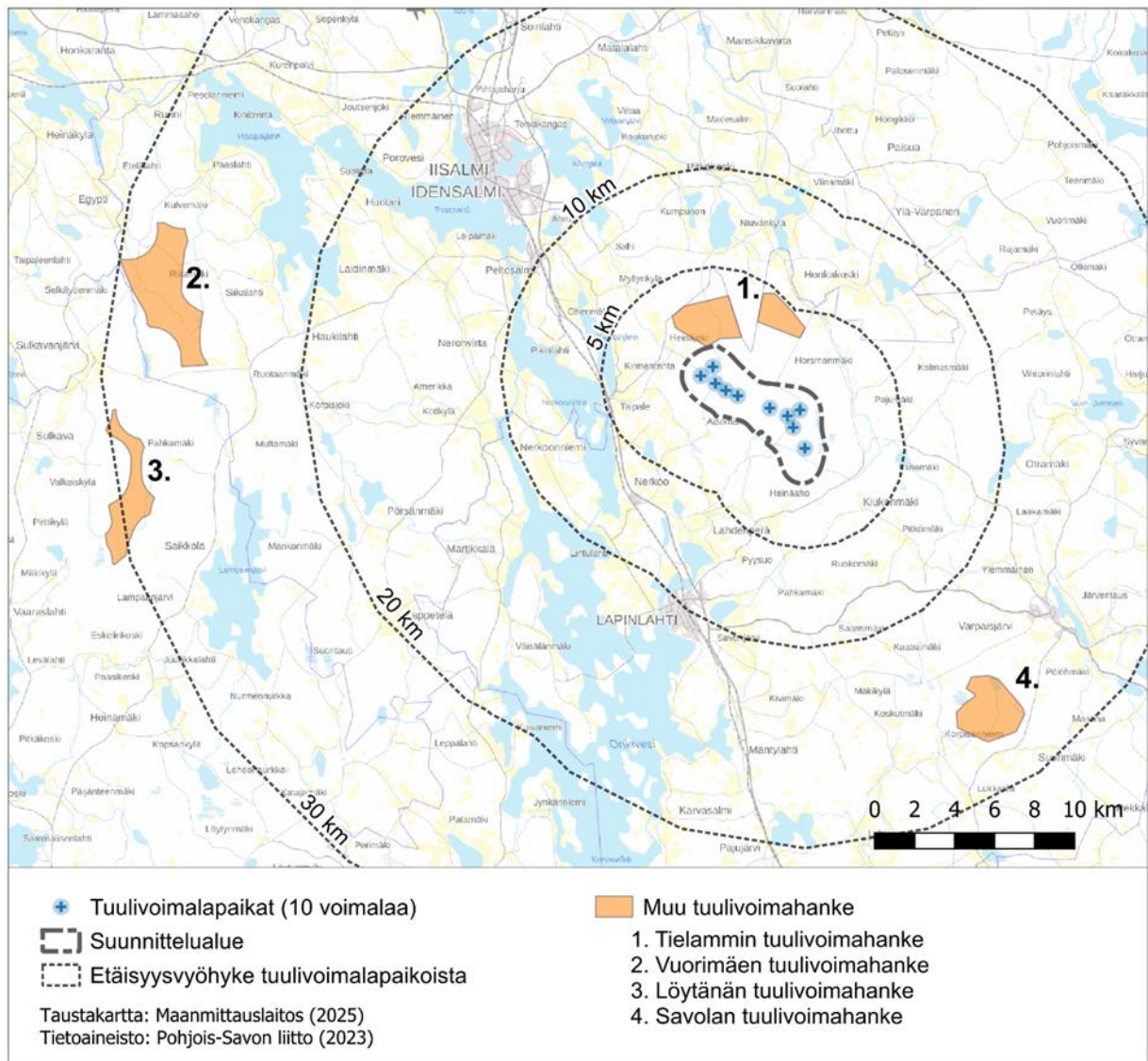
Savolan tuulivoimapuisto sijaitsee noin 12 kilometrin etäisyydellä kaakossa, ja alueelle on suunnitteilla enintään 5 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Savolan hankkeen kaavoitusaloite on hyväksytty kunnanhallituksessa 19.12.2022 ja hanke on tullut vireille teknisen

lautakunnan päätöksellä tammikuussa 2023. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä keväällä 2023 ja kaavaehdotus talvella 2024–2025.

Noin 20–30 kilometrin etäisyydellä lännessä sijaitsee Iisalmen kaupunkiin sijoittuva Vuorimäen tuulivoimahanke ja Pielaveden kuntaan sijoittuva Löytänän tuulivoimahanke. Muut tiedossa olevat hankkeet sijoittuvat yli 30 kilometrin etäisyydelle pohjoiseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.3.2025 § 3 Vuorimäen tuulivoimaosayleiskaavan. Löytänän tuulivoimahanke oli ehdotuksena nähtävillä syksyllä 2024 ja on alustavasti etene-mässä hyväksymisvaiheeseen keväällä 2025.

Yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa arvioidaan osana osayleiskaavan laatimista.

Kuva 18. Muut tuulivoimahankeet vaikutusalueella.

6.8 Päätökset ja luvat

Alueelle tai sen läheisyyteen ei ole myönnetty poikkeamispäätöksiä. Taivalmäessä on AM-Sora OY:n ympäristölupa tilalla 402-411-25-118 (maa-aineisten otto). Maatalouden tuotantorakennusten lupia ei alueella ole.

Suunnittelualueelle on hankkeen valmistelun aikana myönnetty rakennuslupa (MRL), lupa käyttötarkoituksen muutokselle, loma-asunnolle. Suunnittelualueen voimaloiden määrää ja kaava-alueen rajausta on tarkistettu tämän johdosta. ([Päivitetty 23.4.2025](#))

6.9 Rakennusjärjestys

Lapinlahden kunnassa voimassa oleva rakennusjärjestys (Lapinlahden kunnanvaltuusto 8.10.2019 § 35) on tullut voimaan 1.1.2020. Rakennusjärjestys on uusittu yhteistyössä Sonkajärven, Vieremän kuntien sekä Iisalmen ja Kiuruveden kaupunkien kanssa ja se on hyväksytty näissä kunnissa samansisältöisenä. ([Päivitetty 23.4.2025](#))

6.10 Ympäristönsuojelu

Lapinlahden kunnassa on vuonna 2012 hyväksytyt ympäristösuojelumääräykset sekä ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma 2019–2021. Suojelumääräykset ja valvontasuunnitelmassa käsitellään erityisesti ympäristön olosuhteista ja siihen kohdistuvia vaikutuksista, valvonnan järjestämisestä, riskinarvioinnin perusteista ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyön kuvaamisesta.

Tämän lisäksi suunnittelualueen reunalla, Hukkasuon Natura-alueella, tiloja 402–412–3–77 ja 402–412–163–1 koskien on yksityismaiden suojelusuunnitelma (YSA).

6.11 Maanomistus

Alue on pääosin yksityisessä omistuksessa. ABO Energy Oy on alustavasti sopinut alueen maanomistajien kanssa maanvuokrasopimuksista.

Suunnitelmaa on vuonna 2025 lisäksi tarkistettu siten, että rakentamista (voimalat ja tiestö) kohdistuu vain niille alueille, joiden osalta maanomistajien kanssa on tehty vapaaehtoinen ja määräaikainen vuokrasopimus. ([Päivitetty 23.4.2025](#))

7 SELVITYKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

7.1 Selvitykset

Keskeisenä osana hanketta on selvitysten laadinta ja vaikutusten arviointi. Vaikutusten arvioinnin pohjaksi tarvittavia selvityksiä laaditaan osana YVA-menettelyä ja tuulivoimaosayleiskaavan laatimista sekä, mm. luonto, maisema, arkeologia, melu- ja välkemallinnukset.

Myös Iisalmen kaupungin kaavoitukseen liittyviä ja Pohjois-Savon maakuntakaavoituksessa tehtyjä selvityksiä hyödynnetään suunnittelun vaikutusten arvioinnissa ja jatkoselvityksissä.

Maakuntakaavoituksen selvityksiä:

- Pohjois-Savon moderni rakennettu kulttuuriympäristö, Pohjois-Savon liitto 2021
- Pohjois-Savon tuulivoimapotentialin selvitys, FCG Oy 2021
- Pohjois-Savon aluerakenneselvitys, Pohjois-Savon liitto 2020
- Pohjois-Savon ja Joroisten malmi- ja teollisuusmineraalipotentiali, GTK 2020
- Pohjois-Savon maisema-alueet -päivysinventointi, FCG Oy 2019
- Maakuntakaavan seuranta 2016, Pohjois-Savon liitto 2017

Osayleiskaavaa varten laadittavat selvitykset liitetään osaksi nähtäville asetettavaa kaava-aineistoa. Selvitystarvetta arvioidaan kaavatyön edetessä.

Tarvittavat selvitykset:

- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Pesimälinnustonselvitys
- Metsäkanalintuselvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Pöllöselvitys
- Kevät- ja syysmuuttoseurannat
- Lepakkonselvitys
- Liito-oravaselvitys ja tarvittavat lajikohtaiset selvitykset
- Lumijälkilaskenta, suurpetonselvitys
- Arkeologinen inventointi
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Näkymäalueanalyysi
- Havainnekuvat

- Melu- ja välkemallinnukset
- Viitasammakkoselvitys
- Luontojalanjäljen arviointi ([Lisätty 23.4.2025](#))

7.2 Kyselyt

7.2.1 Asukaskysely ([Lisätty 23.4.2025](#))

Iso-Petäjämäen tuulivoimahankkeen tueksi kerättiin vastauksia asukaskyselyllä, jonka toteutti hanketoimija. Asukaskysely toteutettiin sähköisenä nettikyselynä sekä postikyselynä. Postikysely lähetettiin Lapinlahden ja Iisalmen kuntien asukas- ja kiinteistötietojen perusteella alueen asukkaille ja loma-asukkaille kirjeitse. Postikyselyn sijasta paperisen kyselyn saaneille annettiin mahdollisuus vastata kyselyyn vaihtoehtoisesti nettikyselynä. Nettikysely oli avoinna vastaajille 12.6-30.7.2023 välisenä aikana ja nettikysely oli julkisesti kaikille avoinna. Linkki nettikyselyyn julkaistiin ABO Wind Oy:n nettisivuilla. Lisäksi nettikyselyä mainostettiin paikallislehdissä, Matti ja Liisa -lehdessä sekä Iisalmen sanomissa.

7.2.2 Kunnan järjestämä kysely talouden tasapainottamisesta ([Lisätty 23.4.2025](#))

Lapinlahden kunta toteutti talouden tasapainottamissuunnitelman toimenpiteistä kyselyn henkilökunnalle ja kuntalaisille. Kyselyyn saatiin kaiken kaikkiaan 869 vastausta, joista 94 oli henkilökunnan vastauksia. Kyselyllä tulokset otetaan huomioon selvittäessä tulonsäys- ja menonleikkaustoimenpiteitä ja niiden painotuksia.

Kysely koski osittain myös tuulivoimaa. Verotulon 500 000 euron lisäyksen vastaajat katkaisivat seuraavasti: aurinkovoiman ja tuulivoiman verotuotoilla yhdessä 38 %, aurinkovoiman verotuotoilla ja kunnallisveron nostolla yhdessä 29 %, pelkästään kunnallisveron nostolla 27 %, ja pelkästään tuulivoiman verotuotolla 6 %. (Lähde: Lapinlahden kunta, www.lapinlahti.fi)

7.2.3 Kunnan järjestämä puhelinkysely koskien suhtautumista tuulivoimaan ([Lisätty 23.4.2025](#))

Lapinlahden kunta järjesti kuntalaisille kohdennetun puhelinkyselyn, jossa suhtautumista tuulivoimaan kysyttiin 400 lapinlahtelaiselta. Kysely ei ollut osa kaavahankkeen virallista vuorovaikutusta, vaan sillä tutkittiin yleisesti kuntalaisten suhtautumista tuulivoimaan.

Joulukuussa 2024 tehtyyn tutkimukseen osallistuneista 45 prosenttia suhtautui tuulivoimaan melko myönteisesti tai erittäin myönteisesti. Melko tai erittäin kielteisesti suhtautuvia oli 21 prosenttia. Neutraalisti suhtautuvia oli kolmannes, 33 prosenttia. Vain prosentti vastaajista ei ottanut asiaan kantaa.

7.3 YVA-menettely

Kaavoituksen rinnalla tuulivoimahankkeesta toteutetaan erillinen, mutta samaan aikaan toteutettava YVA-menettely. YVA-menettelyssä tutkitaan hankkeen vaikutuksia ympäristöön muun muassa edellä mainittujen selvitysten pohjalta. Myös sähkönsiirtoalueiden osalta selvitetään ympäristövaikutukset osana YVA-menettelyä.

YVA-menettely koostuu kahdesta vaiheesta, arviointiohjelmasta ja arviointiselostuksesta. Yhteysviranomaisen lausuu arviointiohjelmasta ja YVA-menettely päättyy yhteysviranomaisen perusteltuun päätelmään arviointiselostuksesta. YVA-menettely päättyy ennen kuin kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville.

Yhteysviranomaisen on 8.5.2024 antanut perustellun päätelmä Iso-Petäjämäen tuulivoimahanketta ja sähkönsiirtoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Perustellussa päätelmässä yhteysviranomaisen esittää näkemyksensä YVA-selostuksen riittävydestä ja laadusta sekä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Kysely koski osittain myös tuulivoimaa. Verotulon 500 000 euron lisäyksen vastaajat katkaisivat seuraavasti: aurinkovoiman ja tuulivoiman verotuotoilla yhdessä 38 %, aurinkovoiman verotuotoilla ja kunnallisveron nostolla yhdessä 29 %, pelkästään kunnallisveron nostolla 27 %, ja pelkästään tuulivoiman verotuotolla 6 %. (Lähde: Lapinlahden kunta, www.lapinlahti.fi)

7.4 Kaavan vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 1 §:n mukaan. Vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan kaavan toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Vaikutusten arvioinnissa korostuu tuulivoimaloiden vaikutukset ympäristöön. Vaikutusten arvioinnissa käytetään Ympäristöministeriön oppaaseen perustuen etäisyysvyöhykkeitä:

Välitön vaikutusalue – etäisyys tuulivoimaloista noin 0–3 kilometriä

- Varjostus, melu, rakentamisen aikaiset vaikutukset

Lähivaikutusalue – etäisyys tuulivoimaloista noin 3–6 kilometriä

- Voimaloiden maisemallinen dominanssivyöhyke, jolla tarkoitetaan noin 10 kertaa voimalan tornin korkeutta eli noin 0–3 kilometrin etäisyyttä voimaloista. Dominanssivyöhykkeellä riittävän suurissa tuulivoimapuistoa kohti suuntautuneissa avotiloissa tuulivoimala on todella hallitseva elementti maisemassa.
- Voimala on riittävän suurissa tuulivoimapuistoa kohti suuntautuneissa avotiloissa huomiota herättävä elementti maisemassa.
- Lentoestevalot erottuvat pimeällä.
- Asutuksen tulee sijaita vähintään kilometrin päässä tuulivoimalasta.

Ulompi vaikutusalue – etäisyys tuulivoimaloista noin 6–15 kilometriä

- Voimala näkyy hyvin ympäristöönsä, mutta sen kokoa tai etäisyyttä saattaa olla vaikea hahmottaa.

- Voimalat ovat osa laajempaa maisemakokonaisuutta.
- Lentoestevalot erottuvat pimeällä.

Kaukovaikutusalue – etäisyys tuulivoimaloista noin 15–30 kilometriä

- Voimala näkyy edelleen, mutta maiseman muut elementit vähentävät sen hallitsevuutta etäisyyden kasvaessa. Tuulivoimapuiston rakenteet ”sulautuvat” kaukomaisemaan.
- Lentoestevalot erottuvat pimeällä.

Teoreettinen maksiminäkyvyysalue – etäisyys tuulivoimaloista 35 kilometriä

- Torni saattaa erottua hyvissä olosuhteissa
- Lentoestevalot erottuvat pimeällä hyvissä olosuhteissa

([Etäisyysvyöhykkeet tarkistettu saadun palautteen pohjalta 18.1.2024](#))

Vaikutusten arvioinnissa painotetaan lähimmäisiä vaikutusalueita, joihin kohdistuu eniten laajoja vaikutuksia. Erityisesti välitön vaikutusalue, lähivaikutusalue sekä ulompi vaikutusalue ovat sellaisia, joihin kohdistuu kaavasta merkittäviä vaikutuksia. Kuitenkin vaikutusten arvioinnissa arvioidaan myös laajemmat vaikutukset, jotka kohdistuvat kaukovaikutus- ja teoreettiselle maksiminäkyvyysalueelle.

Kuva 19. Kuva suunnittelualueelta. Alueen tiestö on tyypillistä metsätietä, joka on autoliikenteelle osittain vaikeakulkuista.

8 OSALLISET

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisten listaa täydennetään tarvittaessa.

Yksityishenkilöt • Alueen asukkaat, kuntalaiset, alueen käyttäjät sekä muut, joiden oloihin kaava saattaa oleellisesti vaikuttaa • maanomistajat ja kiinteistönomistajat	Kunnan viranomaiset • Kunnanvaltuusto ja -hallitus • Lapinlahden kunnan lautakunnat, kuten tekninen lautakunta ja ympäristö-lautakunta • Ylä-Savon kuntayhtymän ympäristö-lautakunta
Viranomaiset • Pohjois-Savon ELY-keskus • Pohjois-Savon liitto • Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä • Naapurikunnat, kuten Iisalmen kaupunki • Kuopion kulttuurihistoriallinen museo • Metsähallitus, luontopalvelut • Suomen Metsäkeskus • Pohjois-Savon pelastuslaitos	Yhdistykset ja yritykset • Lapinlahden Vesi Oy • Ylä-Savon Vesi Oy • Iisalmen vesi • Ylä-Savon Jätehuolto Oy • Pohjois-Ollikkalan kyläyhdistys ry • Varpasen kyläseura ry • Hernejärven kyläyhdistys ry • Nerkoon seudun kyläyhdistys ry • Nerkoon riistamiehet ry • Kirman seutu ry • Korpijoki-Ohenmäki kylät ry • Lapinlahden erämiehet ry

- Liikenne- ja viestintävirasto
Traficom
- Fingrid
- Väylävirasto
- Suomen riistakeskus Pohjois-Savo
- Ilmatieteenlaitos
- Pohjois-Savon riistakeskus
- Puolustusvoimat
- Ilmatieteenlaitos
- Siilijärven ympäristöterveysviranomaisen
- Luonnonvarakeskus (Luke)
- Säteilyturvakeskus (STUK)

- Horsmanmäen erä ry
- Kiukomäen erämiehet ry
- Varpajaisjärven metsästysseura ry
- Hernejärven riistamiehet ry
- Salakkakosken Hirvimiehet ry
- Ala-Varpasen Hirvimiehet ry
- Lapinlahden riistanhoitoyhdistys ry
- Varpaisjärven riistanhoitoyhdistys ry
- Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry
- Ylä-Savon kulttuuriyhdistys ry
- Iisalmen Yrittäjät
- Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry
- Lintuyhdistys Kuikka ry
- Metsänhoitoyhdistys Savotta
- MTK Pohjois-Savo
- MTK Metsänomistajat
- Lapinlahden ilmailijat ry
- Cinia Oy
- Savon Voima Verkko Oy
- Kaisanet Oy
- Elisa Oyj
- Telia Finland Oyj
- Digita Oy

(Osallisten listaa päivitetty 18.1.2024)

9 VUOROVAIKUTUS JA AIKATAULU

Tuulivoimahankkeen kaavoitus ja YVA-menettely toteutetaan erillisinä, mutta rinnakkaisina prosesseina. Kaavoitus ja YVA-menettely toteutetaan konsulttityönä. Osayleiskaavan laatii A-Insinöörit Suunnittelu Oy (entinen Civil Oy), YVA-menettelystä vastaa Ecobio Oy ja näihin liittyvät selvitykset laaditaan alikonsulttien toimesta.

Hanketoimija ABO Wind Oy järjesti ennen osayleiskaavan ja YVA-menettelyn virallista vuorovaikutusta tiedotustilaisuuden hankkeesta Lapinlahdella 27.10.2022. Tilaisuudesta tiedotettiin etukäteen Matti- ja Liisa-paikallislehden etusivulla. Lehti julkaisi tilaisuudesta jälkeenpäin myös artikkelin.

Osayleiskaavan laatimiseen sekä YVA-menettelyyn liittyen järjestettiin 24.1.2023 myös yleisötilaisuus YVA-arviointiohjelman ja osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä ollessa ja YVA-arviointiselostuksen ja osayleiskaavaluonnoksen nähtävillä ollessa. Tilaisuus järjestettiin Lapinlahden kunnan valtuustosalissa, Asematie 4. Lisäksi tilaisuuteen oli mahdollista osallistua etäyhteydellä.

Hanke edellyttää laajaa viranomaisvuorovaikutusta sekä -yhteistyötä. Hankkeen osalta on pidetty YVA-viranomaisennakkoneuvottelu 27.10.2022 sekä OYK:n aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 9.11.2022. OYK:n ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 3.10.2024. Lisäksi laadittavasta osayleiskaavasta pyydetään valmisteluvaiheittain lausunnot keskeisiltä viranomaisilta. ([Päivitetty 23.4.2025](#))

Kaavaluonnos oli nähtävillä 25.1.2024-1.3.2024 välisenä aikana. Yleisötilaisuus ja siihen liittyvä työpaja järjestettiin 31.1.2024. Tilaisuus järjestettiin Lapinlahden kunnan valtuustosalissa, Asematie 4. Lisäksi tilaisuuteen oli mahdollista osallistua etäyhteydellä.

Lapinlahden tekninen lautakunta päätti asettaa kaavaehdotuksen nähtäville sekä hyväksyä ja esittää laaditut vastineet kokouksessaan 2.7.2024 § 52.

Kaavaehdotus oli nähtävillä 4.7.-30.8.2024 välisenä aikana. Siihen liittyvä yleisötilaisuus järjestettiin 13.8.2024 klo 17:00-19:00. Tilaisuus järjestettiin Lapinlahden kunnan valtuustosalissa, Asematie 4. Lisäksi tilaisuuteen oli mahdollista osallistua etäyhteydellä.

Osayleiskaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 3.10.2024.

Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen kaavakartalle tehtyjen tarkistusten osalta järjestettiin kohdennettu kuuleminen, joka päättyi 18.2.2025, niille viranomaistahoille ja osallisille, joiden etua tarkistukset koskivat.

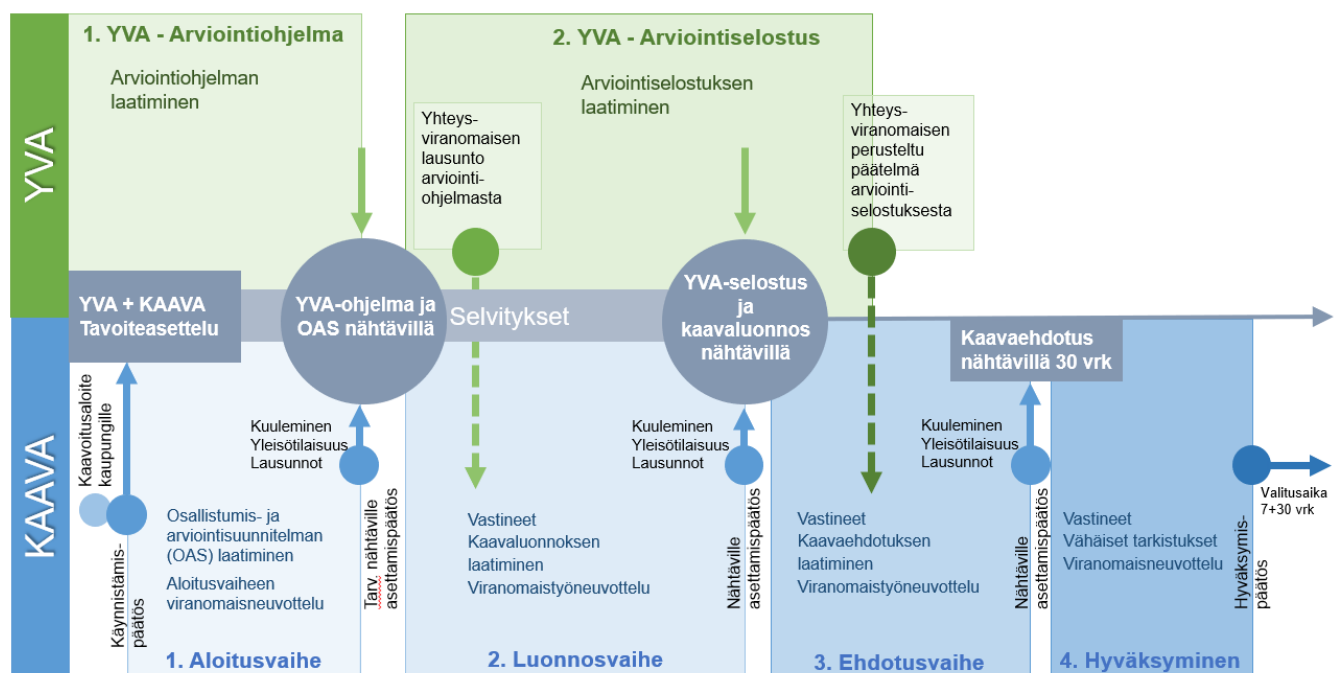
Kohdennetun kuulemisen jälkeen yhdelle rakennukselle kaava-alueella myönnettiin rakennuslupa, rakennuksen käyttötarkoituksen muutos, rakennuksen muuttaminen loma-asunoksi. Tämän päätöksen johdosta kaava-alueen rajausta tarkistettiin ja suunnitelmasta poistettiin yksi voimala.

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen, kokouksessaan 17.12.2024. Maakuntahallitus määräsi 24.2.2025 §17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025.

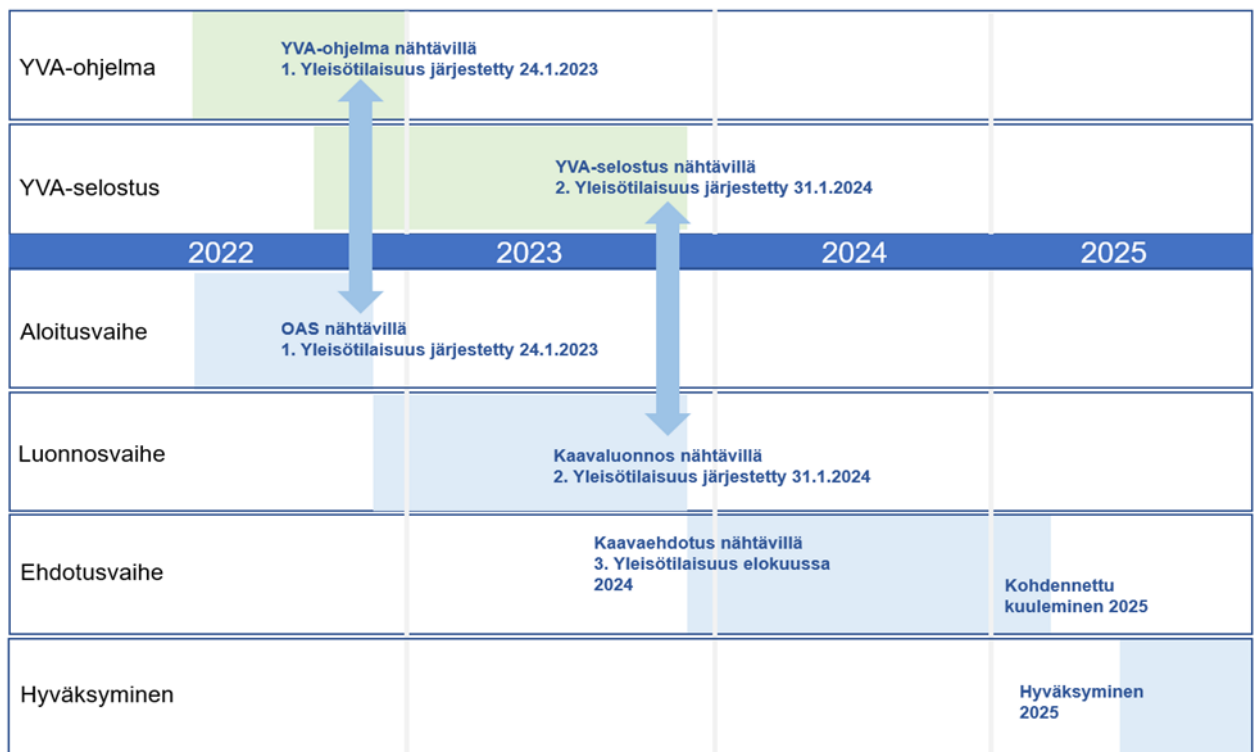
Maakuntakaavan mukainen, voimassa oleva merkintä, tuulivoimapotentiaalin alue (tv-1), on edellytys suuruudeltaan tämän hankkeen kokoluokan tuulivoimaosayleiskaavan edistämiseksi. Kaavaa voi tästä näkökulmasta edistää päätöksenteossa hyväksymiskäsittelyn.

Tuulivoimaosayleiskaava valmisteltiin uudelleen päätöksentekoon teknisen lautakunnan kokoukseen 23.4.2025. ([Päivitetty 23.4.2025](#))

Alla on esitetty hankkeen eteneminen kaaviona.

Kuva 20. Kaavio kaava- ja YVA-prosessin etenemisestä sekä siihen liittyvästä osallistumisesta ja vaikutusmahdollisuuksista.

Kuva 21. Kaavio kaava- ja YVA-prosessin toteutuneesta ja tavoitteellisesta aikataulusta. (Päivitetty 23.4.2025)

9.1 Vireilletulo

Osayleiskaavan vireilletulosta ilmoitetaan kuulutuksella sanomalehdissä, internetissä ja kirjeellä osallisille. Samalla julkistetaan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Samanaikaisesti kuulutetaan ja asetetaan nähtäville YVA-arviointiohjelma ELY-keskuksen toimesta. OAS on nähtävillä kunnan verkkosivuilla ja kunnantalolla, teknisellä osastolla. OAS ja YVA-arviointiohjelma annetaan tiedoksi viranomaisille mahdollisia lausuntoja varten.

Nähtävilläolon aikana osalliset voivat esittää OAS:aa ja YVA-arviointiohjelmaa koskevia suullisia tai kirjallisia mielipiteitä. Vuorovaikutuksen osayleiskaavasta järjestää kunta. Yhteysviranomaisena YVA-menettelyssä toimii Pohjois-Savon ELY-keskus.

Aloitusvaiheen tehtävät ja alustava aikataulu

Kaava Kaavan käynnistämispäätös, kaavoitusaloite kaupungille, kaavoitus sopimus kunnan ja hakijan välillä, OAS, viranomaisneuvottelut, kuulemiset, yleisötilaisuus ja lausunnot

YVA Arviointiohjelman laatiminen

1/2023 Kuulutus, vireilletulo, OAS ja YVA-arviointiohjelma nähtäville

Yleisötilaisuus järjestettiin 24.1.2023

9.1.1 Palaute koskien osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa

Pohjois-Savon ELY-keskus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 5/27 mainitaan, että: "Tehtävänä on laatia osayleiskaava tuulivoimahanketta varten (MRL § 77a) noin 1700 ha suuruiselle hankealueelle Lapinlahden kuntaan. Osayleiskaavan suunnittelualue on tätä laajempi, käsittäen lisäksi hankkeen vaikutusalueita ja se tarkentuu luonnosvaiheessa." Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että suunnittelualueen rajausta ja siihen liittyviä vaikutusalueita on syytä aukaista kaavaluonnoksessa. Osalliselle jää epäselväksi, mitä nämä vaikutusalueet ovat ja millaisia mahdollisia vaikutuksia näillä on (mm. melu, välke tms.).

Osallistumis- ja arviointiohjelman sivulla 6/27 mainitaan, että "suunnittelualueella sijaitsee kaksi rakennusvalvonnan tietojen mukaan kolme vapaa-ajan asuntoa, joista yhdelle on myönnetty purkulupa". Lukijalle jää epäselväksi onko suunnittelualueella sijaitsevia vapaa-ajan asuntoja 2 vai 3. Tämä tulee korjata kaavaluonnokseen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivuilla 7–8/27 mainitaan, että: "Suunnittelualueeseen kuuluu yksi yksityinen luonnonsuojelualue Lehtomäen lounaispuolella. Suunnittelualueen itäosissa sijaitsee Hukkasuo, joka kuuluu Natura 2000 verkoston erityisten suojelutoimien alueeseen." Pohjois-Savon ELY-keskuksen tietojen mukaan hankealueelle sijoittuu kolme yksityistä luonnonsuojelualueita: Nasu, Lehtomäensuo ja Hukkasuo sekä Hukkasuon Natura-alue. Luontovaikutusten arviointiin kuuluu sisällyttää mahdolliset vaikutukset luonnonsuojelualueisiin.

Hankkeen, jota myös OAS koskee, YVA-ohjelma on ollut samanaikaisesti nähtävillä OAS:n kanssa. ELY-keskus antaa myöhemmin kokoavan yhteysviranomaisen lausunnon hanketta koskevasta YVA-ohjelmasta. Lausunnossa otetaan muun ohessa kantaa hankkeessa tehtäväksi esitettäviin vaikutustenarviointien. YVA-ohjelma ja ELY-keskuksen siitä antama lausunto on syytä huomioida myös kaavaluonnosta laadittaessa.

Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Pohjois-Savon liitto

ABO Wind Oy suunnittelee Ison Petäjämäen alueelle 14–17 tuulivoimalaa. Voimaloiden yksikköteho olisi 6–10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 300 metriä. Tuulivoimapuisto on suunniteltu liitettäväksi Fingridin ns. Järvinlinjaan Iisalmen Tervakosken sähköasemalla tai vaihtoehtoisesti etelään Savon Voiman verkkoon Varpaisjärven sähköasemalla.

Maakuntakaavoitustilanne on kuvattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe) on parhaillaan valmistelussa. Vuonna 2021 valmistuneen maakunnallisen tuulivoimapotentiaaliselvityksen mukaisesti Ison Petäjämäen alue on osoitettu tuulivoima-alueena nähtävillä olleissa kaavaluonnoksissa. Kaavaehdotus tulee viranomaisnähtäville keväällä 2023.

Maakunnallisen selvityksen mukaan maisemallisia vaikutuksia Ison Petäjämäen hankkeella on erityisesti Peltosalmen ja Kirmanjärven sekä Lahdenperän maakunnallisesti arvokkaisiin maisemiin. Iso Petäjämäki ja sen pohjoispuolelle sijoittuva Tielammin tuulivoimahanke kytkeytyvät samaan kokonaisuuteen, vaikka hankkeilla on omat kehittäjänsä. Lapinlahden Savolan tuulivoimahankkeen suunnittelualueelle on etäisyyttä noin 12 km. Yhteisvaikutukset muiden tiedossa olevien tuulivoimahankkeiden kanssa ovat vähäisiä.

Pohjois-Savon liitolla ei ole maakuntakaavoituksen näkökulmasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan muuta todettavaa.

Kuopion kaupungin kulttuurihistoriallinen museo

Alueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alueella ei ole tuulivoimapotentiaalimerkintää mutta parhaillaan valmisteilla olevassa maakuntakaavassa alue on osoitettu mahdolliseksi tuulivoimala-alueeksi. Suunnittelualueella ei sijaitse rakennetun ympäristön suojelukohteita tai muita rakennettuun ympäristöön liittyviä merkittäviä kulttuuriympäristö- tai maisema-arvoja. Alueelta ei tunneta myöskään kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Suunnittelualueen vallitseva maankäyttö on pääasiassa maa- ja metsätaloutta sekä maa-ainesten ottoa. Tuulivoimahankkeessa laaditaan alueen kulttuuriperintöarvojen vaikutusten arvioinnin kannalta oleelliset hankealueen arkeologinen inventointi, maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, näkymäalueanalyysi ja havainnekuvat. Alueellinen vastuumuseo arvioi hankkeen ja kaavan vaikutuksia alueen kulttuuriperintöön selvitysten valmistuttua.

Arkeologinen inventointi tulee suorittaa noudattaen Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjetta https://www.museovirasto.fi/uploads/Kulttuuriymparisto/arkeologisten_kenttatoiden_laatuohje_2020.pdf. Tietoa arkeologisten kenttätöiden tilaamisesta sekä arkeologisista toimijoista saa Museoviraston verkkosivuilta osoitteessa http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen_kulttuuriperinto/arkeologisten_kenttatoiden_tilaaminen. Inventointiraportti tulee toimittaa heti sen valmistuttua Kuopion kulttuurihistorialliselle museolle osoitteeseen kulttuurihistoriallinenmuseo@kuopio.fi. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa. Museo arvioi vastaako selvitys sille annettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia, esittää tarvittaessa täydennyspyynnön sekä vie uudet kohteet muinaisjäännösrekisteriin, jolloin ne saavat yksilöivät kohdetunnukset. Museo arvioi myös uusien kohteiden lopulliset lajit. Inventointiraportissa annetut lajit (kiinteä muinaisjäännös, muu kulttuuriperintökohde) ovat vasta ehdotuksia.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Muut lausunnot

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan annettiin useita lausuntoja myös muiden osallisten toimesta. Lausunnot ja mielipiteet huomioidaan kaavaluonnosta laadittaessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautteista on laadittu erillinen kooste.

(Osio lisätty 18.1.2024)

9.2 Luonnosvaihe

Luonnosvaiheessa kunta asettaa osayleiskaavan valmisteluaineiston nähtäville 30 päivän ajaksi. YVA-arviointiselostus asetetaan saman aikaisesti nähtäville 30–60 päivän ajaksi. Kunta ilmoittaa kaavan nähtävilläolosta kuulutuksella paikallisissa lehdissä, kunnan verkkosivuilla sekä kirjeellä osallisille. Luonnosvaiheen aikana osalliset voivat esittää suullisia tai kirjallisia mielipiteitä kaava-aineistosta. Kaavaluonnoksesta pyydetään myös lausunnot.

Luonnosvaiheen tehtävät ja alustava aikataulu

Kaava	Selvitysten laatiminen, kaavaluonnoksen valmistelu selvitysten pohjalta, vastineet, tarvittaessa viranomais- tai työneuvottelu, kuulemiset, yleisötilaisuus ja lausunnot
-------	--

YVA Arviointiselostuksen laatiminen ja yhteysviranomaisen lausunto ympäristö-
vaikutusten arviointiohjelmasta

1–3/2023 Kaavaluonnos ja YVA-arviointiselostus nähtävillä (30 päivää)

Yleisötilaisuus järjestettiin 31.1.2024

9.3 Ehdotusvaihe

Osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa arvioidaan luonnosvaiheessa esitettyjen mielpiteiden ja lausuntojen vaikutus kaavaratkaisuun. Päätöksenteon jälkeen osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Nähtävilläolosta ilmoitetaan kuulutuksella paikallisissa lehdissä sekä kunnan verkkosivuilla sekä kirjeellä osallisille. Ehdotusvaiheen aikana osalliset voivat jättää kirjallisen muistutuksen kaava-aineistosta. Kaavaehdotuksesta pyydetään myös lausunnot.

Ehdotusvaiheen tehtävät ja alustava aikataulu

Kaava Luonnosvaiheen palautteiden pohjalta kaavaehdotuksen laatiminen, vastineet, tarvittaessa viranomais- tai työneuvottelu, kuuleminen, yleisötilaisuus ja lausunnot

YVA Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä YVA-arviointiselostuksesta

8/2024 Kaavaehdotus nähtävillä (30 päivää)

Yleisötilaisuus järjestettiin 13.8.2024

9.3.1 Kohdennettu kuuleminen tammi-helmikuu 2025 ([Lisätty 23.4.2025](#))

Lapinlahden Iso-Petäjämäen tuulivoimaosayleiskaavan kaavakarttaan on ehdotusvaiheen nähtävillä olon (4.7.-30.8.2024) jälkeen tehty tarkistuksia, joista on kuultu kohdennetusti (20.1. -18.2.2025) niitä osallisia, joita muutokset koskevat, ja varattu heille tilaisuus esittää muistutuksensa asiasta (MRA 32 §).

9.4 Toinen ehdotusvaihe

Koska kaavaehdotusta on tarkistettu ehdotusvaiheen kuulemisen ja kohdennetun kuulemisen jälkeen, asetetaan kaavaehdotus uudelleen nähtäville.

Osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa arvioidaan edellisessä ehdotusvaiheessa ja kohdennetussa kuulemisessa esitettyjen muistutusten ja lausuntojen vaikutus kaavaratkaisuun. Päätöksenteon jälkeen osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Nähtävilläolosta ilmoitetaan kuulutuksella paikallisissa lehdissä sekä kunnan verkkosivuilla sekä kirjeellä osallisille. Ehdotusvaiheen aikana osalliset voivat jättää kirjallisen muistutuksen kaava-aineistosta. Kaavaehdotuksesta pyydetään myös lausunnot.

5/2025 Kaavaehdotus nähtävillä (30 päivää)

Yleisötilaisuus 5/2025

9.5 Hyväksyminen

Osayleiskaavan hyväksyy kunnanvaltuusto. Osayleiskaavaehdotuksen valtuustokäsittelystä ja laadituista vastineista annetaan kirjallinen ilmoitus niille kunnan jäsenille sekä muistuttajille, jotka ovat ilmaisseet halukkuutensa ko. tiedon saamiseen sekä ilmoittaneet osoitteensa. Valtuuston hyväksymispäätöksestä voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Hyväksymisen tehtävät ja alustava aikataulu

Kaava Vastineet, vähäiset tarkistukset ja viranomaisneuvottelu

8/2024 Hyväksyminen (ilmoitus hyväksymispäätöksestä, valitusaika alkaa)

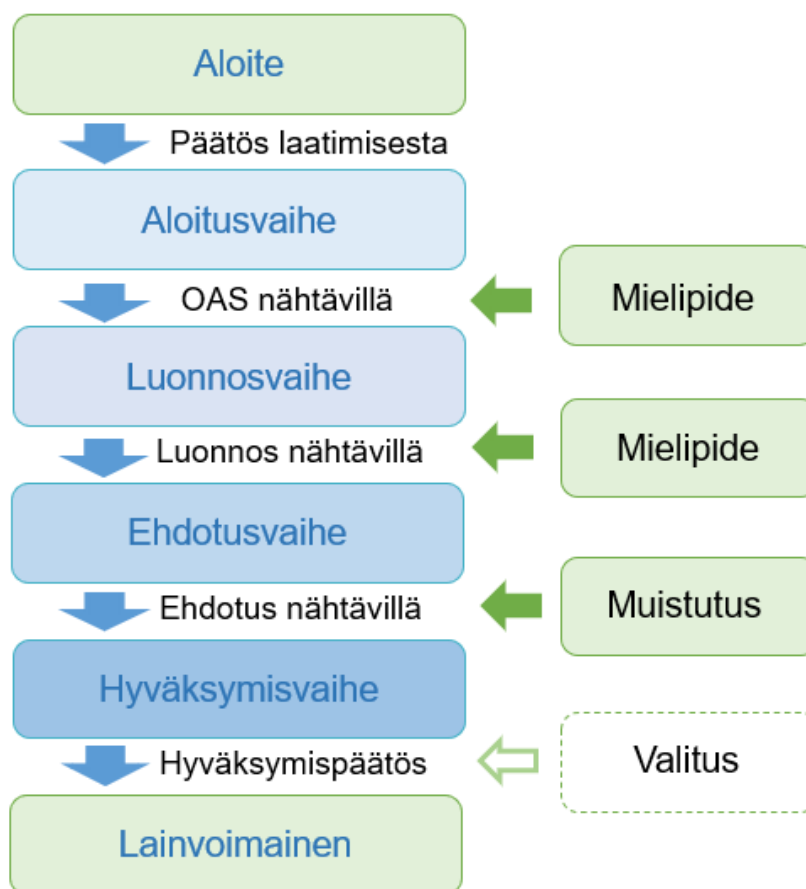
12/2025 Lainvoimainen (kuulutus)

9.6 Osallistuminen- ja vuorovaikutusmenetelmät

Kaavoitus toteutetaan vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Kaavoituksen vaiheiden aikana järjestetään yleisötilaisuuksia, joissa osalliset pääsevät osallistumaan kaavoitukseen. Yleisötilaisuuksista ilmoitetaan etukäteen kunnan verkkosivuilla ja Matti ja Liisa -lehdessä sekä lisälmen sanomissa.

Lisäksi kaavoituksen aikana on tarkoitus toteuttaa tarkoitukseen soveltuvia vuorovaikutus- ja osallistumismenettelyjä:

- Kuulutus Matti ja Liisa -lehdessä, Iisalmen sanomissa ja kunnan internet-sivulla (www.lapinlahti.fi)
- Kirje (kiinteistötietojärjestelmän mukaisiin osoitteisiin)
- Kaavan asiakirjojen nähtävillä pitäminen kunnan verkkosivuilla ja kunnanvirastolla, teknisellä osastolla
- Asukaskysely aloitus-/luonnosvaiheessa

Kuva 22. Kaavio osallistumisesta osayleiskaavan valmistelun aikana.

10 YHTEYSTIEDOT (Päivitetty 23.4.2024)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan päivittää aina kaavaehdotuksen nähtävillä oloon asti. Mielipiteet voi esittää suullisesti sekä kirjallisesti ja muistutukset kirjallisesti kunnalle osoitteeseen: Lapinlahden kunta, Tekninen lautakunta, Asematie 4, 73100 Lapinlahti tai sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@lapinlahti.fi.

Lapinlahden kunta 23.4.2025

Lapinlahden kunta

Asematie 4
73100 Lapinlahti

Rami Linna, tekninen johtaja
Puh. 040 4883 701
rami.linna@lapinlahti.fi

Kaavaa laativa konsultti

A-Insinöörit Suunnittelu Oy
Bertel Jungin Aukio 9, 02600 Espoo

Katri Peltoniemi, arkkitehti YKS-502
Puh. 041 731 6439
katri.peltoniemi@ains.fi

YVA-konsultti

Ecobio Oy
Malminrinne 3 B, 00100 Helsinki

Masi Mailammi, FM
Puh. 020 756 2300
masi.mailammi@ecobio.fi

YVA-yhteysviranomainen

Pohjois-Savon ELY-keskus
PL 2000, 70101 Kuopio

Maija Nykänen
Puh. 0295 026 223
maija.nykanen@ely-keskus.fi

Hankkeesta vastaava

[ABO Energy Oy](#)
Itämerentori 2, 11. krs., 00180 Helsinki

Karoliina Oksanen, projektipäällikkö
Puh. 050 30 52 122
karoliina.oksanen@abo-wind.fi